

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року

№ 40 (4067).

СУБОТА

7

ЖОВТНЯ
1989 р.

Ціна 8 коп.

Відомий сатирик сумно пожартував: ми (себто весь народ) унікальна суспільна формація — вічних будівників комунізму. Ось так і він: розкуркулював (чи був розкуркуленим), ламав церкви (це щоб в нове життя увійти з чистою совістю), індустріалізував, наздоганяв і переганяв америки, був гвардійцем п'ятирічок... А потім... Потім прийшло неминуче — старість. З хворобами і безсонними ночами, куцою колгоспною пенсією. Куцою настільки,

що доводиться думати не про світлий завтрашній день, а про конкретний кусень хліба.

Кажуть, що надія вмирає останньою. Але він вірить. В реальність наших перебудовних планів, неминучість позитивних перемін. Ось і пенсію додали, а там, дивись, в магазинах полиці тріщатимуть від усілякого краму... Давайте і ми в це повіримо. І спробуємо наблизити той день.

Фотомонтаж В. ГРИБА, О. БОСОГО.

ПЛЕНУМ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ

29—30 вересня в Києві відбувся Пленум ЦК ЛКСМ України. Розглянуті питання: про проекти Законів Української РСР «Про зміни і доповнення Конституції (Основного Закону) Української РСР», «Про вибори народних депутатів Української РСР», «Про вибори народних депутатів місцевих Рад народних депутатів Української РСР», про Тези ЦК ЛКСМ України до загальнореспубліканської комсомольської платформи на виборах народних депутатів Української РСР, про проект Закону Української РСР «Про мови в Українській РСР», про Народний рух України за перебудову, про XXVI з'їзд ЛКСМ України, про підсумки Першого республіканського фестивалю сучасної української пісні і популярної музики.

На Пленумі виступив член Політбюро, секретар ЦК Компартії України Ю. Н. Єльченко.

У роботі Пленуму взяли участь відповідальні працівники ЦК Компартії України, Президії Верховної Ради УРСР.

(РАТАУ).

Йти в ногу з часом, бути в авангарді молоді

Як уже повідомлялось, 29—30 вересня в Києві відбувся Пленум ЦК ЛКСМУ. Його учасники розглянули ряд важливих питань: про проект Законів Української РСР «Про зміни і доповнення Конституції (Основного Закону) Української РСР», «Про вибори народних депутатів Української РСР», «Про вибори народних депутатів місцевих Рад народних депутатів Української РСР», про проект Тез платформ ЦК ЛКСМ України до виборів народних депутатів Української РСР, про проект Закону Української РСР «Про мови в Українській РСР», про Народний рух України за перебудову, про XXVI з'їзд ЛКСМ України, про підсумки Першого республіканського фестивалю сучасної української пісні і популярної музики та інші.

Відкриваючи Пленум, перший секретар ЦК ЛКСМ України А. С. Матвієнко підкреслив, що комсомолу республіки необхідно приділити першорядну увагу пріоритетним завданням. Дуже важливо наполегливо проводити лінію на безумовне збереження цілісності Ленінського комсомолу. Єдність його рядів необхідна завжди, але його значення особливо зростає тепер, коли в комсомольських організаціях розгорнулася звітно-виборна кампанія.

На Пленумі обговорювалися законопроекти Української РСР, які стосуються наступних виборів у республіці, змін і доповнень Конституції Української РСР. Вироблено виборчу платформу ЛКСМУ, в якій знайшли відображення найважливіші проблеми та інтереси молоді, завдання комітетів комсомолу у передвиборній кампанії. У платформі відзначено необхідність створення Комітету Верховної Ради УРСР у справах молоді, прийняття Закону УРСР про молоді, республіканської програми «Молодь».

Обговорюючи питання щодо ставлення комсомолу до Народного руху України за перебудову, учасники Пленуму висловилися за можливість співробітництва з здоровими, такими, що діють на соціалістичній основі, силами в НРУ в галузі екології, культури, збереження історико-культурної спадщини та ряді інших неполітичних сфер. У той же час, підкреслювали промовці, необхідно рішуче протидіяти тим силам Руху, які намагаються нагнати суспільну напруженість, антипартійні настрої, підштовхують НРУ на антисоціалістичний курс.

Виступаючи на Пленумі, член Політбюро секретар ЦК Компартії України Ю. Н. Єльченко відзначив важливість обговорюваних питань, їх політичне значення. Ці питання, сказав він, не можна розглядати у відриві від загальних поставлених на недавньому Пленумі ЦК КПРС, у промові М. С. Горбачова на останньому Пленумі ЦК Компартії України. В цих документах і матеріалах знайшли відображення генеральні для нашого життя питання — про нову національну політику КПРС, про партію в цілому, якою вона повинна бути, коли ми говоримо про її оновлення, і питання про те, яким ми хочемо бачити наше суспільство, яким повинен бути соціалізм, що будуватиметься в сучасних умовах.

Говорячи про місце і роль комсомолу України в наступних виборах народних депутатів Української РСР і народних депутатів місцевих Рад, секретар ЦК Компартії України підкреслив, що комсомол республіки повинен виступити на виборах не просто як організація, покликана делегувати в ради Рад народних депутатів депутатів — комсомольців і молодих людей. Це завдання

[Закінчення на 2-й стор.]

Йти в ногу з часом, бути в авангарді молоді

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

розумілі і виправдані. Не менш важливо допомогти Компартії України в проведенні цієї дуже відповідальної політичної кампанії, в ході якої і партія, і комсомол, і всі здорові сили нашого суспільства повинні здобути перемогу.

Настає завершальний етап комсомольських звітно-виборчих конференцій у районах, містах і областях. Було б доцільним сумістити обговорення питань, пов'язаних безпосередньо із звітами і виборами, з обговоренням платформи комсомолу на виборах.

Значну увагу у виступі було приділено питанню про мову в Українській РСР. Підкреслювалось, що політична позиція в цьому ЦК Компартії України полягає в тому, що надання українській мові статусу державності, тобто пріоритетного становища, повинно бути відображено буквально в усіх сферах суспільно-політичного життя республіки. Для цього необхідно створити всі умови. Точно так само треба створити всі умови для користування російською мовою — мовою міжнародного спілкування, а також своєю рідною мовою представникам інших національностей, які проживають на території Української РСР. Одночасно треба всіляко стимулювати їх бажання вивчати і користуватись українською мовою. Але необхідно розуміти: ніякий закон не може бути досконалим. Тим більше, що наше життя динамічне, бурхливе, дуже швидко вносить свої корек-

тиви. Тому Закон, проект якого пропонується, і який, до речі, сприймається в цілому позитивно всіма суспільними верствами республіки, необхідно вдосконалювати-меться.

Промовець висловив свою точку зору у зв'язку з пропозиціями, що прозвучали з трибуни Пленуму ЦК ЛКСМУ, створити комісію ЦК для розробки пропозицій ЛКСМУ щодо програмних документів ВЛКСМ. Програма, відзначив він, — це мета діяльності громадської, політичної, будь-якої іншої організації. І якщо ми одностайні в тому, що ВЛКСМ повинен бути єдиною політичною організацією молоді, ми повинні розуміти, що і програма такої організації повинна бути єдиною. Так само, як і Статут. І це зовсім не входить у суперечність з розширенням організаційної самостійності в роботі тієї чи іншої республіканської, а може і не тільки республіканської, а й обласної, міської, районної, та й першочинної комсомольської організації.

Ви маєте прийняти дуже відповідальну резолюцію про ставлення комсомолу до Народного руху України за перебудову, сказав далі секретар ЦК Компартії України. Позиція ЦК щодо цього висловлювалася не раз. Але варто це раз підкреслити: Народний рух України — це багатопланове громадсько-політичне явище, яке постійно розвивається, видозмінюється і при цьому залишається багатогранним і суперечливим. Він вимагає і більшої уваги до свого розвитку, і оперативного

перегляду позиції. Адже якщо порівняти перші програмні і статутні проекти з тим, що прийняв установчий з'їзд НРУ, то відмінності разючі. Значить, зусилля, яких було докладено в цьому напрямі, не пропали марно, було підтримано здорові сили, показано справжній настрій недовірливих, деструктивних. І врешті-решт основна маса людей почала виразніше розуміти, що до чого. Ми дали з'їздові НРУ оцінку, яку обнародувано. З'їзд, в основному, виявив крайній деструктивний погляд на всі ті сили, які в ньому або є, або туди проникають. Він готувався поспіхом. На ньому по суті не обговорювалися останні проекти програми і статуту НРУ. Тому важливі останні резолюції з найрізноманітнішими питаннями, які було прийнято, треба буде ще уточнити. Завдання полягає насамперед у тому, щоб викрити сили, які заважають по-справжньому розгорнутися цьому Рухові відповідно до його назви — Народний рух України за перебудову. Ми — з усіма здоровими силами Руху, які додержуються концепції перебудови, розробленої КПРС. Ми — проти будь-яких сил і течій цього Руху, які стоять на деструктивній, а тим більше антисоціалістичній, націоналістичній, сепаратистській позиції.

У розглянутих питаннях прийнято постанови. Пленум вирішив скликати XXVI з'їзд ЛКСМУ у четвертому кварталі 1990 року.

(РАТАУ),

Обираємо секретаря обкому ЛКСМУ

ПРЕС-ЦЕНТР ПОВІДОМЛЯЄ

ВІЛЬШАНСЬКИЙ РАЙОН. Вихідний червоний виміс майорить на кукурудзо-біральному комбайні комсомольця Баранського з огоспу імені Леніна. Агредується його комбайн з трактором Т-150, на якому працює досвідчений механізатор І. І. Маслов. Удвох при нормі 7,1 гектара бирають кожного дня гібдну кукурудзу на 9—10 гектарах.

ЗНАМ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН. Перед орачі колгоспу Шлях до комунізму» особовою стараністю на підтїтї забу відзначається мордний механізатор Віктор олоз. Трактором Т-150 він кожного дня зорює 7—8 гектарів, виконуючи норми виробітку на 110—115 процентів.

УЛЬЯНОВСЬКИЙ РАЙОН. Чотири роки тому Федір вець повернувся з лав даянської Армії. Його зустріли у автогаражі лгоспу імені Орджонікід. З того часу Федір ставно працює на ЗІЛі, по-йонію перевиконуючи ви-ибиличі завдання. Зараз перевозить цукрові буряки і жного дня робить 1—2 дпланові рейси на цукровод.

МАЛОВИСКІВСЬКИЙ РА-ОН. Кожного дня з городу лгоспу «Рассвет» на дер-звні приймальні пункти і вгазини поступає 4—5 тонн оціз. Всього господарство нинішньому році вже алізувало державі понад 0 тонн городини. Велику допомогу колгоспникам у рчасному і якісному їїрранні надали учні Кіро-градського машинобудів-го технікуму, які у верес-працювали в колгоспі під-ізництвом викладача М. Заплескіна.

На заміщення посади секретаря обласного комітету ЛКСМУ України по ідеології було висунуто чотири альтернативні кандидатури:

Валентина ГРАБОВА, нині перший секретар Кіровоградського райкому ЛКСМУ (рекомендована на розширеному засіданні бюро обкому ЛКСМУ з участю секретарів міськкомів і райкомів комсомолу);

Валерій МАЛИШОК, нині перший секретар Кіровського райкому ЛКСМУ м. Кіровограда (рекомендований бюро Кіровоградського міськкому ЛКСМУ);

Юрій ПЕТРОВ, завідувачий відділом патріотичного виховання і спорту обкому комсомолу (рекомендований на розширеному засіданні бюро обкому комсомолу з участю секретарів міськкомів і райкомів ЛКСМУ);

Юрій УСТИНОВСЬКИЙ, колишній перший секретар Ленінського райкому комсомолу, нині працівник виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка» (рекомендований на розширеному засіданні бюро обкому комсомолу).

Зателефонувавши з приводу наступних виборів, які передбачається провести на пленумі обкому ЛКСМУ України 12 жовтня ц. р., до усіх рекомендованих на посаду секретаря обкому комсомолу, кореспондент «Молодого комуніста» дізнався, що Валентина Грабова і Юрій Устиновський, подякувавши за довіру, не менше взяли самовідвід, посилаючись на вагомі причини. Тож сьогодні ми представляємо читачам тижневика двох кандидатів.

Юрій ПЕТРОВ. Рік народження — 1960. Місце народження — м. Марганець Дніпропетровської області.

Соціальне походження — із робітників.

Національність — грузин. У комсомолі — з 1974 року, з березня 1983 року — член КПРС.

Юрій Петров після школи навчався в Марганецькому гірничому технікумі, працював слюсарем авто-цеку гірничозбагачувально-го комбінату в м. Марганці, навчався у Київському ав-томобільно-дорожньому ін-ституті. Після закінчення

інституту працював головним механіком міжгосподарської будівельної організації в м. Рік — інст-1985 по 1987 рік — інст-тор відділу комсомольських організацій Знам'янського міськкому ЛКСМУ України, згодом — інст-руктор відділу комсомольських організацій обкому комсомолу. З травня 1988 року — завідувачий відділом патріотичного виховання і спорту обкому комсомолу.

Ю. Петров вільно володіє російською та українською мовами. Одружений. Меш-

Ю. ПЕТРОВ.

кає із сім'єю у Кіровограді в малосім'єному гуртожитку.

Громадська робота: під час навчання в технікумі був старостою академічної групи, членом комітету комсомолу технікуму, де відповідав за навчально-виховний сектор; поряд з цим був членом Марганецького міського комітету комсомолу. Під час навчання обирався групкомсоргом, заступником секретаря факультетського комсомольського бюро. Працюючи у Знам'янській міжгосподарській будівельній організації, на громадських засадах виконував обов'язки заступника начальника міського штабу «Комсомольського прожектора». На звільненій комсомольській роботі, крім своїх основних, виконував обов'язки секретаря комсомольської організації Знам'янського міськкому комсомолу.

Валерій МАЛИШОК. Рік народження — 1960. Місце народження — с. Образівка Шосткинського району Сумської області.

Соціальне походження — з робітників.

Національність — українська.

В комсомолі з 1974 року, з липня 1984 року — член КПРС.

Валерій Малишок після закінчення середньої школи навчався в Кіровоградському інституті сільськогосподарського машинобудування. Працював у цьому ж вузі навчальним майстром кафедри металорізальних верстатів та інструментів; служив у Збройних Силах СРСР, після служби — інженер та старший інженер заводу «Гідросила» в Кіровограді. З березня 1986 ро-

В. МАЛИШОК.

ку — інструктор Кіровоградського міськкому ЛКСМУ України, згодом — завідувачий відділом комсомольських організацій, другий секретар Кіровського райкому ЛКСМУ обласного центру. Нині — перший секретар цього ж райкому.

Валерій Малишок вільно володіє російською та українською мовами. Одружений.

Громадська робота. у шкільні роки — член ради піонерської дружини, член комітету комсомолу школи, голова учкому, редактор шкільної газети «Голос школи». Член комітету комсомолу факультету будівельних і дорожніх машин КіСМУ з 1977 по 1982 рік, комсорг, заступник секретаря комсомольської організації підрозділу під час служби в армії. Редактор стінної газети «Кібернетик» одного з відділів заводу «Гідросила».

На запитання про те, чому найбільше слід приділяти уваги секретареві по ідеології обкому комсомолу, кандидати відповіли так.

Юрій ПЕТРОВ: Основне завдання: формування по-

літичної культури молоді. Це означає:

— прививання в процесі комсомольської роботи молоді людських навиків життя в демократичному суспільстві, уміння користуватися цією демократією шляхом конкретної участі молоді у виборчих кампаніях, радах трудових колективів, неформальних об'єднаннях тощо;

— виховання усвідомлення неможливості подальшого повноцінного життя без активної участі кожного у проведених радикальної економічної реформи; через уміння думати й аналізувати — до активної участі у перебудові, підвищенні життєвого рівня народу. Форми роботи: поєднання вже апробованих форм політичного і економічного навчання молоді з новими — дискусійними, політичними клубами і т. д., які привчають людину самостійно осмислювати події навколишнього життя;

— гармонійне виховання молоді на основі комплексного підходу і науково обгрунтованої доцільності; мета — збереження соціалістичних ідеалів, рішуча відмова від формалізму і компанійщини, гармонізація національного і міжнародного елементів в патріотичному вихованні молоді; у військово-патріотичному вихованні — акцент на діяльність військово-патріотичних клубів та об'єднань, очолюваних воїнами-інтернаціоналістами; осмислення історичного минулого, висвітлення «білих плям» історії (роль комітетів комсомолу — допомогти кожному правильно розібратися у цьому).

У культурно-масовій роботі:

— створення матеріально-технічної бази для молодіжної культури шляхом створення комсомольських господарств, творчих об'єднань, підприємств;

— розмежування функцій комсомолу і цих підрозділів на основі тісного взаємного партнерства; вибір форм проведення роботи — за господарськими підрозділами, як більш мобільними, забезпечення ідейного змісту — за комітетами комсомолу.

Валерій МАЛИШОК: Ос-

новна мета зробити Спілку самостійною, самодіяльною організацією.

Для цього:

— Необхідність відмови від партійної номенклатури комсомольських працівників, розробку міри і захисту молодіжних лідерів від можливих перекуреннь партійного керівництва, формування практики прийняття спільних рішень з найбільш актуальних питань діяльності комсомольських організацій і проблем молоді при взаємодії між партією і комсомолом.

— При взаємодії між комсомолом і державою, вважаю, молоді настільки зацікавлена в державі, наскільки держава зацікавлена в молоді.

Я — за необхідність формування молодіжної політики «знизу», не чекаючи Закону про молоді. Для цього пропоную передбачити в усіх планах соціально-економічного розвитку міст, районів, областей молодіжні розділи з контролем їх виконання.

Комсомол і молоді. Тут повинна пройти відмова від монополії на молоді, не варто штучно створювати нові незалежні молодіжні організації, але необхідно їх визнавати і тісно з ними співробітничати. Розумно прагнути популярності комсомолу через конкретні справи — МЖК, центри НТТМ, молодіжні центри. Головне вбачаю в здійсненні молодіжної політики через органи державної влади. Боротьба за владу — найважливіше питання для комсомолу.

У взаємостосунках між молоддю і обкомом комсомолу в усіх питаннях повинна відчуватися позиція обкому комсомолу (зарез її немає), а не апарату! Для цього потрібно в першу чергу змінити практику виборного органу. В його складі повинні бути люди, котрі мають власну точку зору.

Газета «Молодий комуніст» повинна бути молодіжним рупором гласності, яка б могла сміливо публікувати плюралістичні матеріали. Вона має бути підзвітною не бюро і секретаріату обкому комсомолу, а всій комсомольській організації області.

ПЕРЕДПЛАТА НА «МК» (ЗА СТАНОМ НА 1 ЖОВТНЯ Ц. Р.)

Міста і райони	1.01.89	1.10.89	%	8. Гайворонський	2035	810	39,8	17. Новомиргородський	1208	700	53,9
1. м. Кіровоград	18049	6048	33,5	9. Голованівський	606	340	56,0	18. Новоукраїнський	1962	1095	55,8
2. м. Олександрія	4447	1580	35,5	10. Добровеличківський	1774	1145	64,6	19. Вільшанський	841	555	65,9
3. Олександрійський	1664	721	43,3	11. Долинський	1096	603	55,0	20. Онуфріївський	1142	800	71,9
4. Знам'янський	2307	846	36,7	12. Кіровоградський	1049	800	76,3	21. Північний	554	350	63,2
5. Світловодський	2650	493	18,6	13. Компаніївський	1171	819	69,9	22. Ульяновський	978	593	60,6
6. Олександрівський	1122	747	66,6	14. Маловишківський	1666	877	52,6	23. Устинівський	735	502	68,3
7. Бобринецький	1198	1084	90,5	15. Новгородківський	1044	666	63,8				
				16. Новоархангельський	1043	788	75,5				
								УСЬОГО:	49434	22962	46,4

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

жовтня 1989 р.

2

Квартирне питання...

на відстані часу

АКТУАЛЬНО

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, в розпал контр-революції 1917 року, знамениті революціонери свідомо вважали: для того, щоб перемогти її, необхідно насамперед вирішити три питання: продовольче, виробниче і квартирне...

І сьогодні ці три питання залишаються основними у житті суспільства. І якщо вирішення перших двох за довгий час радянської історії мало попере-мінний успіх, то останнє, квар-тирне, до початку перебудови, мабуть, і не виходило на пере-дову суспільних дебатів. Квар-тирне питання вважалося спра-вою особою, сімейно-побу-товою, а радянська людина себе проявляла на робочому місці. В цехах, у полі, в лабораторіях бу-дували ми довгий час суспільство розвинутого соціалізму, а те, що людині жити ніде, вважали за неприємну дрібницю. На жаль, наші успіхи в побудові розвину-того соціалізму не ліквідували її, цю так би мовити дрібницю, а драматизували настільки, що нашій людині не просто ніде жи-ти, а через саме це ніби і ні для чого...

Ми довго намагалися пригада-ти назву того фільму про архі-текторів, які за часів Хрущова на деякий час вирішили житло-ве питання в країні, запровадив-ши свій проект п'ятиповерхових панельних будинків. Можливо, хтось із читачів пригадає швид-ше. Фільм фільмом, а так звані «хрущовки» і сьогодні грають не останню роль у забезпеченні людей житлом. Вони є всюди. Цілі квартали, райони, а то й міста. Люди прожили в них своє щасливе чи навіпаки, складне життя і живуть понині. Свою ос-новну цінність для будь-якої лю-дини — служити дахом над го-ловою — ці будинки не втратили і сьогодні. Хоча, звичайно, жит-ло таке вже не вважається пре-стижним. І швидше не тому, що настільки виріс наш добробут, а тому, що й тут діють закони мо-ди, сучасності, якщо хочете. І сьогодні кожен хоче одержати квартиру обов'язково у дев'яти-поверховому будинку, з ліфтом, гарячою й холодною водою, більш-менш людською площею. Скажімо, трикімнатна квартира, так звана традиційна «хрущов-ка», де часто проживало четве-ро, становила усього-навсього 28 квадратних метрів, а тепер однокімнатна квартира налічує 20 квадратів. Цілком зрозуміле бажання кожного одержати квартиру з максимальними зруч-ностями. Бо для багатьох — це на все життя.

Не слід забувати, що в 60-ті роки «хрущовки» в буквальному смислі «розвантажали» численні комунальні квартири. Зощенко у свій час неперевершеними фарбами змалював цей колек-тивний комунальний побут, де й черга у місця загального корис-

тування, і рівне стеження за тим, хто до кого приходить, і ви-бачайте, сварки через те, що хтось користується сусідською пляшкою з маслом, а свою еко-номить, не вигадка, а все ще сьогоднішній день. Пам'ятаєте, в першому номері «Нового ми-ра» за нинішній рік повість В. П'єцуха «Нова московська філософія»? А ще раніше бул-говський Воланд оцінює нас так: «Люди як люди... Квартирне пи-тання лише зіпсувало їх».

Ні, ми не збираємося заглиб-люватися у філософський зміст роману, цікавить нас сьогодні одне: квартирне питання. Скіль-ки через нього зіпсовано люд-ських нервів, стосунків, настрою, скільки непорозуміння, скільки проблем, і людських, і держав-них...

Проте залишимо лірику. — Залишимо-то залишимо, — говорить заступник начальника УВС облвиконкому А. К. Шко-да, — але не знаю, якою мірою фантастичний світ, де з'явився князь темряви, а ось програма «Житло-2000» здається мені аб-солютно фантастичною. Щось на зразок запевнення: «Нинішнє покоління радянських людей житиме при комунізмі». Щоб за-безпечити всіх квартирами у 2000-му році, це треба, щоб лю-ди не народжувалися, сім'ї не виникали!

До речі, забули представити, Анатолій Костянтинович займає-ться квартирними питаннями у органах внутрішніх справ обл-виконкому і говорить так у ньо-го, очевидно, є резон. Він знає, скільки нервів попсувало людям (і йому теж) квартирне питання. Втім, стосовно виконання про-грами «Житло 2000» є й інші думки. Дехто вважає, що для області ця програма цілком ре-альна. Ми ще повернемося до цього пізніше. А поки що по-слухаємо А. К. Шкоду.

— Сьогодні у міліції на черзі стоїть 1200 чоловік. У нас немає можливості надавати квартир-ному питанню більше уваги, ніж ми надаємо. Звичайно, пи-танням цим ми займаємося по-стійно. Будуємо, руйнуємо, «ви-биваємо», а що ж робити! За-плановано у нас будівництво гур-тожитку на 54 місця. У січні 1990 року починається будівництво. А з 1991 року будуватиметься 270-квартирний будинок. Досвід у нас вже є. Будемо і в місті, і по області. Однак... Я не песи-міст, але дивлюся на речі тве-резо.

До усього сказаного Анатолієм Костянтиновичем слід додати, що з прийняттям останніх зако-нів і постанов про міліцію, квар-тирне питання вирішуватиметься тут успішніше.

АЛЕ якщо дивитися на пита-ння ширше, то песимізм з приводу програми «Житло-2000» цілком зрозумілий. Події остан-

нього часу: стихійні явища, со-ціальні катаклізми, у тому числі й національне питання прямо пов'язане з питанням квартир-ним, на жаль, дають мало під-став для оптимізму.

Перехід державних підпри-ємств на госпрозрахунок вирі-шення житлових проблем не при-скорює. Можливо у майбутньому буде інакше, а поки що...

Заступник генерального ди-ректора виробничого об'єднан-ня по сівалках «Червона зірка» В. Г. Пономаренко відверто ска-зав: «Якщо говорити про при-бутковість підприємства, то сто-совно соціального розвитку жи-вемо ми так, аби не вмерти з голоду...».

У 1988 році на во «Червона зірка» не доотримано житла на суму 380 тисяч карбованців, то-му, що не зуміли цю суму по-крити власними коштами.

В принципі, для того, щоб ви-рішити проблему, виробничому об'єднанню необхідно не так ба-гато: заробити необхідну кіль-кість грошей (у новій п'ятирічці будівництво на «Червоній зірці» буде здійснюватися лише за власний рахунок) і стабілізувати колектив, тобто зменшити плін-ність кадрів.

— А ви знаєте, — говорить Володимир Григорович Поно-маренко, чим більше квартир ми даємо, тим більше дітей наро-джується. Ні-ні, це добре, — по-сміхається він, — просто конста-тую, виростає черга на розши-рення площі.

За три роки нинішньої п'яти-річки на виробничому об'єднан-ні «Червона зірка» повинні були побудувати 42 тисячі 360 метрів квадратних житла. Фактично план перевиконали на 3 тисячі квадратних метрів. Але вже в 1989 році плану не виконають і в 1990 році теж. Отже, за п'яти-річку заводчани не отримають 10 тисяч квадратних метрів жит-ла.

У 1991 році планується ввести в експлуатацію житло, яке сьо-годні будуватиметься господарським способом.

Що таке господарський спо-сіб будівництва, всім зрозуміло. Тут вже розраховувати можна лише на свої сили і свої мате-ріали. З одного боку будівни-цтво цим способом підприємству вигідне, тому, що в 2 рази змен-шується відрахування міськви-конкомові. Але й клопітно. Тре-ба діставати матеріали, техніку, потрібні будівельники.

Якщо говорити про комплекс-ну програму «Житло-2000», то не можна обійти мовчанкою МЖК. Навколо яких сьогодні все ще чимало розмов точиться. Осо-бисто Володимир Григорович Пономаренко вважає молодіж-но-житлові комплекси ідеєю потрібною і корисною. «Черво-на зірка» вступила в МЖК у 1987 році. Щорічно з бюджету під-

приємства на МЖК витрачається 300 тисяч карбованців. Але й віддача є. 71 молода сім'я за цей час отримали квартири. Правда, дехто з черги на дер-жавне житло ображається, мов-ляв, по 15 років у черзі стоїмо, а тут який-небудь молодик рік на будівництві попрацював і будь ласка — квартирне пи-тання для нього не існує.

ПРО ПРОБЛЕМИ молодіжно-житлових комплексів можна говорити багато. Той період, ко-ли МЖК утверджувалися в на-шому місті, вже давно в мину-лому. Два перші будинки комп-лексу «Надія», долгову участь в будівництві яких беруть усі ве-ликі промислові підприємства обласного центру, уже здані, будується третій у 102-му мікро-районі. Але проблем не помен-шало, і, як і раніше, оргкоміте-ту МЖК доводиться в буквально-му смислі долати бюрократичні перепони. У дні, коли го-тувався цей матеріал, на буді-вельному майданчику сусідно-го з нами МЖК воїнів-інтерна-ціоналістів знову з'явилося гас-ло «Геть бюрократа Литвинюка» (начальника РБУ-1 — АБТ.), по-дібне було вже кілька місяців тому, газета писала про це. На-віть не вникаючи у суть справи, ясно, щось не заладилося зно-ву. У ці ж дні зайшов до редак-ції голова оргкомітету МЖК «Надія» Олександр Коломацький і теж поділився своїми трудно-щами. Два перші будинки МЖК будувалися на базі домобудів-ного комбінату, третій же — на базі тресту «Кіровоградбуд». Нагадаємо, що переможці зме-гання за участь в будівництві МЖК повинні відпрацювати в будівельних організаціях міста один рік. Як показав досвід ро-боти на базі домобудівного комбінату, свіжі сили будівель-ного загону, сформованого із робітників промислових підпри-ємств, внесли певний неспокій у «відлагоджений» механізм бу-дівельників, які звикли і до про-стоїв, і до авралів. Виникли пев-ні непорозуміння. Тому третю чергу МЖК уже буде на базі тресту «Кіровоградбуд». Але як і раніше, не вирішено питання, щоб «емжеківці» працювали на будівництві й влаштуванні сво-го комплексу, де вони могли б зводити об'єкти соціально-побу-ту. Без втілення в життя одного з основних принципів створення МЖК «Свій дім — своїми рука-ми» важко вирішувати і подаль-ше життя в комплексі. Не з'яв-ляється в жителів «Надії» пов-ноцінного відчуття господарів мікрорайону. І поки що «емже-ківці» експлуатують, як звичай-ну робочу силу, на 10 об'єктах тресту, що ніяк не сприяє ство-ренню майбутнього колективу за місцем проживання. І все-та-

«...КОМУ ЖЕ НЕ ПОНЯТНО ЧУВСТВО ОБИ-ДЫ, РАСТУЩЕЕ В ЧЕЛОВЕКЕ КОГДА ПОСЛЕ РАБОЧЕГО ДНЯ ОН ВОЗВРАЩА-ЕТСЯ В СВОЮ ТРУЩОБУ».

Князь П. Кро-
поткін, 1917 р
«Письма о теку-
щих событиях»

3

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

7 жовтня 1989

(Закінчення на 5-й стор.)

Прийшла пора рахувати

Ранньою весною приступили до роботи в колгоспі «Родина» Новомиргородського району три молодіжні орендні колективи, створені за ініціативою «Молодого комунара». Правління господарства довірило їм вирощувати молодик великої рогатої худоби, птиці, а також доглядати колгоспну пасіку. Наша газета не раз розповідала про трудові будні орендарів, їхні успіхи і проблеми. Сьогоднішня публікація — одна з останніх, оскільки термін дії договорів, укладених із правлінням відгодівельниками та пасічниками, закінчується, а Дмитро Горбулін, котрий вирощував молодик гусей, уже повністю реалізував продукцію.

— Чи виправдали пташники надії, які покладав на них колгосп? — таким було перше запитання нашого кореспондента секретареві парткому господарства І. О. БОЙКУ.

— Відповідь однозначно: виправдали. За дев'яносто днів роботи Дмитро Горбулін разом із сином Мишком виростили і здали 2 тисячі гусей вагою понад 4 кілограми кожна. Господарство отримало вісім тонн м'яса, собівартість одного центнера продукції набагато нижча, ніж на нашій птахфермі — 210 карбованців. Економічний ефект від подібного співробітництва перевершив усі сподівання. Ми з мінімальними трудовитратами отримали додаткову продукцію, орендарі — 35 процентів натуроплати. Усю зароблену птицю вони вирішили реалізувати через колгосп по 2 карбованці 30 копійок за кілограм живої ваги. І, як результат, — три з половиною тисячі карбованців чистого заробітку за якихось три місяці. Підкреслюю: саме чистого заробітку, бо фуражем — 10 кілограмів зерна і 40 кілограмів зеленої маси на кожну голову — ми орендарів забезпечили безплатно.

— А як справи в інших наших знайомих, пасічників Марії та Миколи Реутів?

— Вони теж, так би мовити, вишли на фінішну пряму. Нині готують вулики до зими — ремонтують їх, утеплюють. А до цього провели два медозбори. Результат — 7 центнерів вітамінної продукції. План виконано, пасіка чи не вперше за останні роки принесла не збитки, а прямі надходження до колгоспної каси.

Відрадно й те, що Микола та Марія не збираються поривати з господарством. Їх договір — довгостроковий. Отже ми маємо всі надії на те, що молоді бджолярі наведуть лад на пасіці, серйозно вестимуть племінну роботу. Відповідно, й їхні результати в майбутньому зростатимуть.

— Іване Олексійовичу, наскільки я зрозумів, для колгоспу це дуже важливо — не просто отримати додаткову дешеву продукцію на певному етапі, а й закріпити людей в господарстві. Особливо, якщо є певність, що люди ці працюватимуть, вміли. Відгодівельники Олександр Демидов та Олександр Томашков, судячи з ваших попередніх розповідей, саме такі. Чи не збираються й вони перебрисати з обласного центру до Шпаківського на постійне проживання?

— Хлопцям самим вирішувати, як жити далі. Та ми б прийняли їх з радістю. Обоє відмінні спеціалісти, майстри на всі руки, як мовиться. Можуть працювати практично на всіх видах сільськогосподарської техніки, непогано опанували основи зоотехнії та ветеринарії. В цьому їм допомогли вет-

СОЦІАЛЬНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ
«МК»

НА РІЗНІ ТЕМИ

лікар Іван Васильович Тягай та зоотехнік Микола Іванович Бойко. Нині орендарі доглядають 280 голів молодняка ВРХ різного віку. Самі заготовляють фураж, самі його транспортують. Прибирати приміщення теж встигають. Контрольні зважування тварин, які ми проводимо щомісяця, радують: скажімо, у серпні середньодобовий приріст живої ваги становив 537 грамів при плані 400.

Незабаром першу партію бичків буде реалізовано. Та хлопці, наскільки я відаю, збираються працювати й далі, адже теличок за умовами договору вони мають довести до нетелей. Тоді й можна буде конкретно сказати про заробітки орендарів. Думаю, вони будуть досить високими.

— Спасибі, Іване Олексійовичу, за розповідь! Незабаром ми обов'язково навідаємося до господарства. Тоді й розповімо докладніше про роботу орендарів Олександра Демидова та Олександра Томашкова. Тим паче, що вони твердо обіцяли вести щоденник і передати його редакції для опублікування.

Розмову записав М. ЧЕРНЕНКО.
(Телефоном).

Квартирне питання... на відстані часу

(Закінчення.
Початок на 3-й стор.).

ки МЖК задовольняє потребу молодих людей у житлі, і, більше того, прискорює просування загальної черги на житло. А це тільки позитивний момент.

Проте, на сьогодні оргкомітет «Надії» хвилює дещо інше. Третій будинок здадуть. А далі? Проекту МЖК до цього часу немає і вже сьогодні виникла проблема з будівництвом четвертого будинку. Домобудівний комбінат не бачить можливості включити у свій план будинок МЖК. Можливо, варто було б взагалі створити окреме управління (або хоча б дільницю) «МЖКбуд», яке б займалося виключно проблемами МЖК, було б абсолютно зацікавлене у виконанні їхньої власної програми?

Щодо виробничого об'єднання «Червона зірка», то тут вважають, що програму «Житло-2000» виконати можна. Забезпечити всіх квартирами до 1995 року, як це пропонувалося деякими сміливцями, здається, з «Друкмашу», — це нонсенс. У наступній п'ятирічці планувється збудувати 1543 квартири. Зараз на черзі стоїть 1500 чоловік. Однак не треба забувати, що свою долю у «Червоної зірки» забере міськвиконком. Та коли всіх цих людей і забезпечити квартирами, з'являться нові. Життя не стоїть на місці. З 1976 року черга на «Червоній зірці» подвоїлась.

ЦЕ ТІЛЬКИ в дитячій лічилочці дуже просто побудувати дім — «намалюємо — будемо жити...». Насправді ж, не кожен сміливець візьметься за таке будівництво. А тим часом вирішення комплексної програми «Житло-2000» не можливе без індивідуального будівництва. Це враховується керівництвом області. Людей закликають будуватися. Але одних закликів мало. Багато причин тому, що індивідуальне будівництво розвивається надто повільно. Одна з них — дорожня будівельних матеріалів, вартості робіт. Ос'

послухаємо розповідь жительки приватного сектору:

— Будувалися ми в кінці 50-их. Чоловік одержував 150 карбованців, я — 90. Це на нинішні гроші (тобто після реформи 1961 року). Двоє дітей. І ніякої грошової допомоги зі сторони. Чи важко було, запитуйте? Звичайно важко. До того ж починали будівництво, живучи на приватній квартирі. І що ж? Голі босі не ходили. Правда, чоловік ссуду взяв. Та переконана, сьогодні ніхто з нас не відважився б завести своє обійстя. На своїх дівчат дивлюся. Заміж походили, жити у батьківській хаті, звичайно, тісно. Чекають квартири. Говорю їм, а чого б самим не збудувати собі житло, чого чекати, поки держава піднесе. Де там, і слухати не хочуть.

— Сьогодні на заводі, — говорить Володимир Григорович Пономаренко, — індивідуальне житло будують 50 сімей (це при тому, що 1500 на черзі — авт.). Переважно молоді. Бажаючи будуватися обмаль. Все упирається у відсутність матеріалів. Завод допомогти безсилый. Беремо на себе лише комунікації в районі відведеного нам під забудову Лелеківського масиву. Та я вам скажу, що проблеми з будматеріалами не тільки наша біда. Те ж саме і на інших підприємствах.

Ми поцікавилися у головного інженера-землепорядника міськвиконкому І. В. Ауліна, як вирішується питання індивідуального будови у місті. Це не просто лірика: квіти, вишні під вікнами. У приватних будинках люди почувають себе господарями, не те, що у державних будинках, з безладдям у під'їздах, досить-таки байдужим ставленням до навколишнього середовища. Хоча й розуміємо, що індивідуальним будівництвом захоплюватися теж не годиться. І тому у Івана Васильовича Ауліна ми відразу ж запитали, чи не спричиниться незручностей, наприклад, землям сусідніх з містом колгоспів. Виявляється всі 15 зон, виділених для індивіду-

ального будівництва знаходяться в межах міста. В найближчі роки під індивідуальне будівництво планується відвести 6523 дільниці для виконання програми «Житло-2000». На сьогодні всі пошукові роботи завершені. 15 зон закріплено за певними підприємствами міста, тобто визначені генеральні забудовники. В 1989 році виділено 200 дільниць і ще 100 заяв бажаючих. Не густо, зрозуміло, у порівнянні з тією шаленою чергою на житло, що існує на кожному підприємстві. Сьогодні навіть ссуду в банку отримати проблема. Криза... Але сміливі всі-таки є. Тому в генеральний план міста внесені корективи: розширити індивідуальне будівництво. Без індивідуального будівництва програми «Житло-2000» не виконати.

Сьогодні ж з'явилася ще одна додаткова складність у вирішенні комплексної програми «Житло-2000». Коли вона приймалася, правила постановки на облік були іншими, а сьогодні вони уже інші, значно демократичніші, треба зазначити. Сьогодні право ставати на квартирний облік має практично кожен, хто не забезпечений мінімальною житловою площею. Останній рік черга по Кіровограді зросла на 2 тисячі чоловік. Невідомо тепер на скільки збільшиться вона далі. Якщо говорити суто про міські житлові проблеми то вирішення її якоюсь мірою спростило б припинення міграції сільського населення у місто. Але, на жаль, цей процес триває, і як свідчить статистика, буде тривати, бо проблема трудових ресурсів існуватиме й надалі, а для Кіровоградщини зокрема в недалекому майбутньому постане досить гостро (ми посилюємося на статистичний прогноз, даний спеціалістом у одній із наших публікацій — «Скупий платить двічі?»).

ПРО ТЕ, що програма «Житло-2000» поки що нереальна для країни, уже неодноразово говорився з трибуни сесії Верховної Ради СРСР. А народний депутат Б. М. Єльцин, який очолює Комітет по будівництву й

архітектури, відверто прогнозував, що терміново потрібні нові технології в будівництві, інакше нам її не виконати й у більшості строки, ніж 10 років, що залишилися. А в Кіровограді поки що про це мови немає.

У своєму матеріалі ми не чіпали питань архітектури. Це окрема серйозна розмова. Проте вважаємо, що уся скрутість в ситуації з житлом довела нашу архітектуру до такої безликоності й одноманітності. Скажімо, щоб будувати дім за індивідуальним проектом (в обласному центрі житловий сектор практично не розраховує на таку розкіш), потрібна цегла, цемент. У нас в області цього немає. Тому на порядку денному сьогодні будувати хоч невеличкі цегляні заводи. Тоді, можливо, виразнішим стане й обличчя нашого міста. А поки що не до шукі...

В одній публікації, хоч надрукуй її через усю газетну площу, навряд чи зможемо проаналізувати усі ті складні соціальні процеси, які призвели до того, що централізований державний розподіл житла став знаряддям бюрократичного свавілля. Але нестача житла — чи не основна причина цього.

Останнім часом активно обговорюються питання продажу квартир населенню. Навряд чи це вихід, особливо для молодих. Але незаперечно одне, що будувати житло повинна не тільки держава, а й кооперативи, акціонерні товариства. В країні повинен бути ринок житла. Чи не так?

На жаль, про нас сьогоднішніх, хворих своїми житловими проблемами, Волад все ще не сказав би, якби побував на Землі знову, що люди стали кращими. Але будемо сподіватися, на подібну похвалу можуть розраховувати наші діти? І будемо сподіватися, що їхній вибір створюватиме сім'ю чи ні, народжувати дітей чи зачекати, де жити і як, не буде принизливо залежним від квартирного питання. Коли це буде? Певно, у наступному столітті.

Л. ЯРМОЛЕНКО,
В. ЛЕВОЧКО.

КРИМІНАЛЬНА ХРОНІКА

81 злочин, з яких «по гарячих слідах» розкрито 27, приніс тиждень від 25 вересня по 2 жовтня на Кіровоградщині.

У Новомиргородському районі під час сімейного конфлікту дружина вбила чоловіка. Спричинення тяжких тілесних ушкоджень хуліганом привело до смерті громадянина у Голованівському районі.

Трапився 1 випадок звалтування, теж оперативно розкритий міліцією, 4 грабежі, з яких розкритий 1. 24 випадки крадіжок державного майна і 34 — крадіжки особистого майна громадян трапилися на території області.

1400 кілограмів початків кукурудзи вкрадено колгоспником у Знаменському районі, 2 тисячі літрів авіаційного бензину вкрадено в Малий Висці.

За період з 24 вересня по 2 жовтня службою БХСС виявлено 5 випадків розкрадань, 5 — спекуляції, 3 випадки обшукувань покупців, 12 випадків розкрадань сільськогосподарської продукції.

Житель Новоукраїнки В. І. Громко закупив у населення 1200 кг меду і реалізував у Архангельську маючи наживу 3600 крб.

На Колгоспному ринку Кіровограда затримані жителі Тернополя Галайда і Луквач у яких вилучено 312 одиниць імпортованої парфюмерії на суму 2680 крб.

Неспокоїно на дорогах області. Трапилося 13 ДТП, в них загинуло 8 чоловік і 12 травмовано.

5

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

7 жовтня 1989 р.

Афіші під шапкою Всесоюзного дитячого фонду імені Леніна обіцяли програму «Білі троянди» учасника групи «Ласкавий травень» Юрія Шатунова. Квитки продавалися вільно — купуй за п'ятірку жорстку плацкарту на стадіоні «Зірка», іди і дивись. Це так думали глядачі, а вийшло інакше. Проникнути на стадіон через будь-який вхід на вибір не вдавалося — міліціонери через рупори відправляли на інший. Безпосередньо біля арени охоронці порядку вступали в інтимніший контакт: «Покажи сумку». Мене про це наполегливо просили двічі («От як дадуть по голові чимось, то визнаєш, чого перебіраємо»); мої ж знайомі на трибуні східно показали втричі більшу торбу: «А нам за неї ніхто не сказав». Мої роздуми про критерії розподілу глядачів за благонадійністю обірвав гучний монитор, де керівник студії «Ласкавий травень» Андрій Разін із півки трохи розказав про склад і плани групи та студії і запевнив публіку, що «ми не такі, як інші нас підло зробив журналіст Юрій Філінов». До цього кореспондента «Комсомольської правди», який не схвалював способів «Ласкавого травня» кувати гроші, у його редакції звітоді звертаються «Ласкавий мой». Незважаючи на великі неприємності для себе, він не збирається залишити Разіна без уваги.

Увечері ж публіки до арени досить довго залишалася розсіяною, бо на полі виступали незаявлені в рекламі група «Поїзд-26», композитор і виконавець Олексій Максимов і «дядя Володя» з телепередачі «Спокойной ночи, малыши!». Артисти те й робили, що запрошували аплодувати.

З появою Шатунова нікого до оплесків закінчили не довелося — півстадіону вистрибувало на сидіння і поспало на голови сусідів літачки, папірці, іскри бенгальських вогнів і подоби димових шапок; здіймалися над трибунами куртки, парасольки, плакати і навіть метеорологічний зонд, а таюми крики «Давай, давай!», «Молодці!» і «Міліцію з пол!».

Міліція ж у насних, із кийками та щитами показувала спину виконавцю і пильнувала за публікою. Шатунов і після нього як сюрпріз Разін відомі багатьом по записах пісень співа-ли а хорі 12—18-річних дівчат. Юні меломани цілували куплених тут же, на стадіоні, за 3 крб. портрети Юрія, від них він прийняв цілу піраміду навітів.

Наступного дня як відгук на концерт ми слухали розповідь колеги про дію міліцейського кийка: довелося скрутувати його далеко від стадіону і від натовпу, який посеред вулиці до-співав «Білі троянди», — на зупинці автобуса і тролейбуса...

Н. ДАНИЛЕНКО,

«ШТОВХАЧІ» ОТРИМУЮТЬ КЛЮЧІ

Незважаючи на те, що поспішав, мимоволі зупинився на пероні Долинського вокзалу: потужний локомотив тягнув за собою кілька чорних, прокіптюжених до самого нутра паровозів, котрі вже давно відбігли свої і тепер слухняно, ткнувшись носом один в одного, повільно тягнулися вервечкою.

— Як в музеї! — захоплено вигукнула жінка, працівниця залізниці (а я чомусь думав, що для них це не дивина).

— Ет, тут одні «двадцять перші», — відгукнулася інша, — я думала, що хоч побачу «двадцятку», на якій чоловік колись працював...

Ясна річ, де «двадцятний», а де «двадцять перший», я не розбирався. Як, втім, і в марнах сучасних локомотивів. А, між іншим, і не завадило б розібратися — хоча б для того, щоб через кілька десятиліть, коли й їх сплишуть «архіви» — прогрес є прогрес, — визнавати «в обличчя» сучасників своєї епохи.

Мабуть, тому, що приїхав в Долинську на ударну комсомольську будову, і думки працювали в цьому напрямі: цікаво, а що ми, комсомольці, будемо здавати в архів через кілька десятиліть, не вийде й до тих часів збережуться ті форми і методи, якими користувалися наші діди і які їх задовольняли? Навряд чи. Бо життя бере своє, як не пручається цьому адміністративно-командній системі, котра знайшла свою прописку і в комсомолі теж. Ламаються старі стереотипи, йдуть зацікавлені й гострі суперечки (хоча не всюди), і це теж одне з «досягнень» командної системи, що привчена не думати, а сліпо підкорятися.

В нашій області найширшим фронтом для такої перебудови є будівництво комбінату окислених руд, що в Долинській. По-перше, ударна комсомольська будова. По-друге, будова — Інтернаціональна, а значить, є в кого запозичувати досвід безпосередньо в роботі, а не під час надуманих заходів.

Але... вже пройшло кілька років, а візцем чи лабораторією нових форм роботи ГЗКОР, чесно скажемо, не став. І якщо на ниві інтернаціональних контактів успіхи були незаперечні, то у внутрішній роботі підстав для захоплення не було. Саме цьому й присвячувалося виїзне засідання секретаріату обкому комсомолу (про нього ми писали в травні ц. р.), яке стало першим реальним кроком обласного комітету до проблем комбінату після довгого забуття цих проблем. Втім, щодо реальності та ефективності — це повинен був показати час, а його пройшло не так уже й мало. Крім того, комсомольська організація комбінату напередодні нової події — звітно-виборної конференції.

...Зміни й справді відбулися. Після того, як пішов з комбінату Дмитро Кучер, об'єднаний комітет комсомолу очолив Руслан Явір (про цього комсомольця з досить-таки твердими переконаннями і активною життєвою позицією «Молодий комунар» розповідав ще раніше). А начальний штаб ЦК ЛКСМУ на будові Володя Стеблина якраз під час моєї розмови з ним балотувався у виборах на першого секретаря Долинського райкому комсомолу...

Сталася зміна і в інтернаціональній роботі. Вона пішла дещо на спад. Інтернаціональний конкурс зварювальників, який намічали навесні так і не вдалося провести. Взяли участь, щоправда, у «Недїїді» — веселому святі не-

традиційних водних видів спорту, який проводили чехословацькі друзі.

Але серйозні контакти поглиблення не знайшли. На комбінаті мені пояснили це тим, що раніше наші іноземні партнери не були надто завантажені, а тепер приступили до справжньої роботи і часу на різні заходи стало значно менше. Це може бути справедливим за тієї умови, якщо ці заходи справді народні і не стосуються безпосередньої роботи. А дієві контакти, мабуть, тому так і називаються, що допомагають у повсякденній праці.

Так, чехословацькі будівельники встановили контакти з «Комсомольським прожектором» Криворізького цементного заводу і не жалкують, що витрачають на це час. Бо раніше втрачали не час, а гроші десь до мільйона крон: у розчині, що надходив з цього заводу. Після кількох спільних рейдів чехословацького «Рефлентора молоді» і «Комсомольського прожектора» якість отриманого бетону стала значно кращою.

Продовжують розвиватися контакти чехословацьких друзів з Криворізьким дитячим будинком, що були встановлені взимку з їхньої ініціативи. Тепер дві чехословацькі бригади планують взяти шефство над двома школами — одна в селищі Молодіжному в Долинському районі, друга — в Олександрії.

А які ж зміни безпосередньо у внутрішній роботі комсомольської організації на ГЗКОРі? Насамперед, за ці кілька місяців зросла кількість первинних комсомольських організацій — з 7 до 11, хоча кількість комсомольців залишилася незмінною: просто розростаються служби комбінату, вдосконалюється виробнича структура. Відповідно з цим процесом вдосконалюється і структура комсомольської організації.

Здається, в березні Володя Стеблина розповідав мені про свою ідею: встановити комсомольське шефство над будовою, що тоді була номер один — тепловою станцією. Ідея, треба сказати, досить смілива. По-перше, як взагалі комсомолу в нинішніх умовах здійснювати реально, а не паперове шефство? А, по-друге, як це здійснювати на об'єкті, котрий на оперативних та інших виробничих нарадах не сходить з вуст керівників різного рангу, бо там щодня з'являлися десятки нових і нових проблем...

— А ми будемо добиватися, — гаряче і переконливо говорив мені тоді Володимир, — шукатимемо підтримки в ЦК.

Головною проблемою при спорудженні теплової станції було постачання. Тож і комсомольський штаб «взяв шефство» саме в цьому напрямі. Стеблина, наприклад, їздив на заводі-постачальники у Нову Каховку, Запоріжжя, навіть у Сумгаїт. А Діма Кучер побував аж у Ташкенті.

Але чи це те шефство, коли комсомольські вояжери просто підмінюють «штовхачів»?

— По-перше, це в усякому разі була більш конкретна допомога будові, ніж заклики чи щось, — говорить Стеблина, — а, по-друге, при близькому розгляді виявилось, що нерідко головна особа не директор і не начальник цеху, а майстер і трудовий колектив. Велику роль грав фактор переконання. Кучер, наприклад, так він ішов «знизу» — збирав у цеху комсомольські збори і переконував, хлопців і дівчат, що треба допомогти інтерна-

«МК» НА БУДІВНИЦТВІ ГЗКОРу

ціональний будові. І комсомольці виходили у додаткову зміну, щоб виробити необхідну для нас продукцію.

Щоправда, тепер ажіотаж і круговерт на око-ло теплової станції притихли — стало всім ясно, що в цьому році її вже ніяк не здадуть, що підтвердив і заступник міністра. І виявилось, що, змінивши лозунг «Хоч кров з носа, а треба зробити!», на спокійну і розмірену роботу, будівельники не дуже багато втратили в темпах, але зате куди і поділись нервовість і гарячка. Тобто ще одне підтвердження того, що від аврального методу користі малувато.

Тоді ж, на початку року, Стеблина розповідав мені про «молодіжні» пункти, які вони запропо-нували до колдоговору. В порівнянні з минулими роками кидалась у вічі не тільки значна кількість цих пунктів, а, що головне, їх широта і всеоб'ємність питань. При їх затвердженні з комсомолом повинні були рахуватись у всіх виробничих, соціальних та інших питаннях, а це значило б, що він ставав би реальною силою на будові. Однак... Як знаєш Володя, на затвердженні колдоговору їх «прокотили», тобто ігнорували всі їхні пропозиції. Від коментарів утримаємося, одне тільки цікаво: чи й після цього керівні товариші на будові комбінату продовжують дорікати комсомолу на його неса-мостійність і небажання чи невміння вирішувати важливі справи?

Щоправда, комсомольці рук не склали і на підбитті підсумків виконання колдоговору за I півріччя Володя Стеблина виступив з цього приводу. Це вже дало реальний результат: при розподіленні квартир в «малосімейці» комсомольській організації виділили 20 процентів житла. Воно розподілялося безпосеред-ньо в первинних комсомольських організа-ціях. Квартиру в «малосімейці» отримали ком-сомольські активісти, кращі молоді виробни-чники... Але ж вони могли отримати її і без комсомолу, на загальних підставах? Виявля-ється, не все так просто. Наприклад, Сергій Маркевич з самого початку будівництва при-був сюди за комсомольською путівкою. Жив у вагончику, на квартирі з сім'єю. Працював у «Промбуді-3» і лише не так давно перейшов до дирекції, де, власне, і можна тільки стати на чергу. І якби не комсомол, чекати йому б та й чекати, дивлячись, як ті, хто прийшов на будову набагато пізніше за нього, вже живуть в окремій квартирі.

До речі, з кінця липня будова увійшла в свій новий етап — період новосілля. Тоді було здо-но перший 9-квартирний будинок, а на мо-мент мого приїзду в Долинську вже було ви-дано ордери в п'ятих за рахунком будинок — загальною 492 сім'ї вже відсвяткували новосілля у 5-му мікрорайоні, що виріс на околиці До-линської. Щоправда, зараз у цьому мікрора-йоні нічого, крім магазину та кафе «Морозі-во», ще немає, але комітет комсомолу планує там спорудити молодіжний клуб.

У коридорі однієї з будов дирекції комбінату висів плакат — «Поздоровляємо новоселів». І ліві моменти отримання ключів від свого жит-ла. Серед усміхнених радісних облич — багато молодих, що, згодиться, незвично.

Комсомол комбінату теж вступає у новий етап!

М. Долинська.

М. БУРИЙ.

Р. S. Коли матеріал вже був написаний, ста-ло відомо, що В. Стеблину обрали першим секретарем Долинського райкому ЛКСМУ.

Природа «перечить». А ми...

В НОВУ й знову мусимо повертатися до місткого афоризму Олександра Герцена: «Природа не може перечити людині, якщо людина не перечить її законам». Дійшовши до констатації, що сучасна людина ніби навмисно робить найчастіше те, що суперечить потребам збереження природного середовища, ми час-то не йдемо далі, тобто, не задаємося питанням: а що ж змушує людину чинити саме так? Адже вона сама є часточкою природи, адже її власне здоров'я залежить від здоров'я природного середовища...

Такі чи майже такі думки збудилися в мені знову, коли довелося значати екологічну обстановку в Добровеличківському районі. Характерно, що він не належить до найбільш «напружених» щодо стану природи. Принаймні не вважається таким. Може, тому невеличкі зриви в охороні природи, так само як і систематичне порушення деяких передбачених законом охоронних правил — у чому добровеличківці зовсім не оригінальні, — як правило, не виходять за рамки «локальних втрат». Здається, за останні роки тільки одне порушення природоохоронного закону не вдалося локалізувати [пишу «не вдалося» тому, що порушники, як правило, намагаються приховати свої дії і від місцевих контролюючих органів, і від вищестоящих]. Але того разу сталося надзвичайне: неочищені стоки із Липнязького цукрозаводу потрапили у поближній ставок, що не лише призвело до загибелі риби в ньому, а й надовго перетворило водойму на брудну калюжу. Обласний комітет по охороні природи виставив перед винними позов на крупнену суму. Позов було, звісно, задоволено. Але...

У народі кажуть: що з воза впало... Цього разу «з воза упало» на десятки тисяч карбованців. Але чи зможуть паперові гроші компенсувати те, що сталося із живою природою?

Ось і через більше ніж півроку після «інциденту» в Липняжці винуватці тих втрат — будівельники тресту «Кіровоградбуд» не передали ще остаточно цукрозаводу регульовальних ставків, ставків-накопичувачів, складів фільтраційного осаду; побудований із порушеннями технології трубопровід подачі стічних вод на вузол повної біологічної очистки і нині залишається об'єктом підвищеного ризику для навколишнього середовища. Протягом минулого літа та початку осені будівельники встигли зробити чимало. Але залишається відкритим питання: як могло так статися, що цілий ряд об'єктів на очисних не були здані, а деякі (ставки, колектор дренажних вод, глиняний замок на другому золовідвалі) взагалі не побудовані, однак завод з початком сезону переробки цукрового буряка було запущено в дію?

Питання це не заради проформи. Адже розпочинається новий сезон для цукроробів. А недоробки на очисних усунуто не всі. Що ж, слід очікувати нового «планового викиду» шкідливих стоків? Н АВІТЬ в порівняно безпечному екологічно Добровеличківському районі названий вище 11-й цукрозавод у Липняжці — не єдиний, який не чекає прикращих від природи, а сам їх завдає їй. Ось чому так зацікавив мене один документ, адресований Добровеличківським районним комітетом по охороні природи начальникові Помічянського локомотивного депо Б. І. Бондаренку. Датований він серпнем ц. р. і називається дуже непросто: «Про невиконання

раніше направлених довідок «Про невиконання вимог саннагляду, рішень міськвиконкому і відділкової комісії по охороні природи» № 990—993 від 7 липня 1989 року та «Про перевищення гранично допустимого викиду в ріку Чорний Ташлик із госпобутканалізації Помічянського залізничного вузла» № 979—982 від 5 липня 1989 року».

Довідку цю, насичену цифрами і спеціальними термінами, цитувати цілком наваряд чи є потреба. Досить буде сказати, що реальні викиди екологічно шкідливих речовин перевищують ГДВ (гранично допустимий викид) по завислих речовинах у чотири рази, а по вмісту нафтопродуктів — у 171 (сто сімдесят один!) раз.

Причина такого становища? Будь ласка: старі очисні неспроможні очищати наявні стоки, а нові очисні ніяк не добудують — безліч разів переносилися «костаточні строки» здачі їх в експлуатацію. Згідно тієї ж довідки, в разі невиконання становища інспекція пообіцяла вдатися до крайнього заходу — зупинити підприємство. І названо було ще один «останній строк» — 15 вересня 1989 року.

Та легко сказати — зупинити депо. А залізниця що — теж зупиниться? Так і не виправилос'я й досі становище в Помічній з очищенням відходів; так само продовжує діяти локомотивне депо, незважаючи на «Довідку про невиконання довідок...». І доводиться природі сподіватися кіба що на добросовісність будівельників, які повинні здати ще цього року в експлуатацію нові очисні.

Не треба, на нашу думку, особливо судити за невиконання обіцянок і штатних працівників комітету по охороні природи. Бо вже ось кілька місяців комітет хоч і

функціонує, але... без відповідного положення про свою діяльність. Це, хочеш на хочеш, а мимоволі робить комітетчиків поступливими. Вони ж бо поки що на пташиних правах: ніби і діють, а на практиці виходить — напів-офіційно. Так і хочеться сказати: напівпідпільно...

Коли ж навіть ті, хто має охороняти природу, не можуть достойно перечити згубній відомчій практиці, яка склалася не лише в Добровеличківському районі, а сама ця практика не один рік успішно суперечить самій природі, що залишається останній! Звісно ж, вона починає теж перечити — зростанням захворюваності, загрозю інфекцій, втратою можливості повноцінного відпочинку людей на берегах озер і ставків... І, повірте, це далеко не всі шкідливі фактори, породжені відомчим підходом до справи. За такого підходу тільки й можлива робота цукрового заводу тоді, коли не доведено до ума його очисні, а також робота очисних локомотивного депо, які практично не очищають.

Констатуючи це, ми все ж не вважаємо, що становище безнадійне. Вихід, хоч і не надто простий, усе ж є. Він — у наданні більш прав місцевим Радам, у структурній перебудові господарського механізму, у наданні необхідних прав тому ж комітету по охороні природи... Одним словом, вихід — у створенні таких умов, коли навіть найменше недбалство в ставленні до природи стане надзвичайно невідповідним для тих, хто чинить їй зло. Містика?

Ну що ж, коли так, — запропонуйте щось дієвіше...

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.
Добровеличківський район.

ЕКОЛОГІЯ

«ЗА ПОРЯТУНОК
БУГУ»

ВІЗИТНА КАРТКА

Комітет «За врятування Південного Бугу» — добровільна громадська організація, яку створено в Гайвороні і яка бореться за припинення забруднення і охорону ріки та її притоків, поліпшення екологічної обстановки у басейні Бугу, залучення широких верств населення до виконання конкретних практичних справ по захисту ріки. Робота комітету ґрунтується на принципах і в рамках діяльності Української екологічної асоціації «Зелений світ» (ЗС) і входить до неї на правах регіонального відділення.

Основним завданням комітету є вивчення стану басейну Бугу шляхом проведення цільових експедицій, збору офіційних даних, створення банку екологічної інформації. Розробка на її основі рекомендацій та пропозицій державним і господарським органам, організація громадської експертизи.

Членом комітету може бути кожен мешканець Хмельницької, Вінницької, Кіровоградської і Миколаївської областей незалежно від віку, який бере участь у заходах по захисту Південного Бугу та його приток.

ВІД РЕДАКЦІЇ.
Усіх, кого зацікавила ця інформація, і хто має бажання включитися в роботу по врятуванню Південного Бугу, просимо звертатися до редакції «МК». На конверті робіть помітку «Екологія».

7

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

7 жовтня 1989 р.

збільшення обсягів побутово-каналізаційних відходів. Ситуація ця неминуче приведе і до нових проблем із водою, бо хоч міністерство й зобов'язується збудувати ще один водовід для подачі дніпровської води, воно наваряд чи може гарантувати його безвідмовну роботу (що ми бачимо на прикладі з існуючими водоводами).

Пояснюючи позицію обласвиконкому в цьому питанні, заступник його голови М. Москаленко нагадав не лише про нестачу будівельників в області, а й про досвід зведення ГЗКОРУ в м. Долинській, яке, попри втрати економічні, вже нині призвело й до екологічних. Водночас було висловлено кілька пропозицій щодо використання наявних уже корпусів для екологічно чистішого виробництва (приміром, для розширення бази будівельної індустрії області). Але тут справа впирається у те, що площадка належить машинобудівному відомству і передача її будівельному є поки що досить проблематичною.

Справедливо буде сказати, що більшість учасників диспуту висловилося проти будівництва заводу колійних машин перш за все з огляду на можливі наслідки для збереження

навколишніх чорноземів, дальшого загострення екологічного стану повітряного басейну, наземних і ґрунтових вод. Представник санепідемстанції інформовав присутніх, що аналіз проекту дає підстави твердити про забезпечення проєктантами основних вимог щодо розмірів санітарної зони підприємства; викиди підприємства не містять нових для міста хімічних інгредієнтів (кількість їх у місті після пуску заводу зростає на 7—9 процентів).

Підсумуємо. На сьогодні питання будівництва заводу колійних машин завагло у якісь критичній точці, до якої, власне, повернувся і диспут у «Перевеслі»: якщо рішення про будівництво буде прийнято, то одним із визначальних у цій справі об'єктивно є екологічний фактор. Не зваживши ще раз своїх можливостей і потреб у цій справі, ми ризикуємо «вступити» у число міст, які прийнято нині називати «стомленими» або «тими, що задихаються». Чи хочемо ми цього? Чи варто віддавати наше завтра на відкуп потужному відомству? Поки що питання ці лишаються відкритими.

С. ПЕТРЕНКО.

Щоб зрозуміти суть питання, винесеного в заголовок, слід, очевидно, почати з кінця тієї розмови. А відбулася вона в один із вересневих днів на черговому зібранні міського громадсько-політичного клубу «Перевесло». Таму диспуту було визначено так: «Завод колійних машин у Кіровограді: бути чи не бути?».

Про що ж йшлося? Найперше — про переваги появи ще одного індустріального гіганта. Але спершу — коротко про те, звідки походить сама проблема.

Трохи історії. Ще в благословенні для волюнтаристів застійні часи спала на думку якогось чиновникові (а може, й не одному) ідея спорудити у наших бідних на воду степах потужний завод по виробництву тепловозних дизелів. Поки якісь там папери блукали по інстанціях, потужне центральне міністерство викупило в області 100-гектарну площадку на околиці Кіровограда і заходилося освоювати кошти, вже виділені на будівництво. Хоч обласвиконком і до того, й після пробував опиратися, міністерство не дуже на те зважало. І виросли в степу потужні корпуси, вартість яких оцінюється в суму щось близько 8 мільйонів.

Все йшло до закономірного фіналу, коли це експерти, порахувавши потреби майбутнього заводу у воді та інших ресурсах і зваживши місцеві можливості, побачили їхню явну невідповідність. Звідтоді 100-гектарна будівельна площадка спорожніла.

Та міністерство не відмовилося від неї на зовсім. Незважаючи на додаткові витрати, воно з 1982 року — часу припинення будівництва — намагається прописати тут інше, знову ж таки власне виробництво.

Остання пропозиція відомства дуже заманлива. Завод колійних машин, який пропонується цілком ввести в дію у середині 90-х років, найперше буде забезпечено житлом на дуже вигідних для міста умовах. Потім зводиться очисні споруди, потужність яких набагато перевищуватиме потреби виробництва, потім пускатимуться цех виробництва товарів народного споживання з обсягом випуску товарів на суму 38 мільйонів карбованців у рік. І тільки після цього вводиться в дію основне виробництво. Крім необхідних для працівників заводу шкіл, дитсадків, закладів соціального обслуговування, міністерство зобов'язується звести для міста цирк.

Техніко-економічне обґрунтування нового проекту астигло вже побувати в Держкомприроді і повернулося з рядом зауважень. Відомство погодилося чи не з усіма вимогами. Здавалось би, годі бажати чогось іще. Але дискусія на те і є дискусією, що спричинена різними підходами до проблеми. З усього розмаїття зачеплених у її ході технічних, етичних, економічних питань ми обмежимося короткою оцінкою прогнозованої екологічної ситуації.

Отже, новий завод колійних машин — це 6700 працюючих, тобто, 25—30 тисяч нових мешканців міста. Отже — зростання навантаження на наявні й майбутні очисні за рахунок

ДО 17 І СТАРШІ

Шановні учні СПТУ!
Сьогодні наша сторінка присвячена вам і складена за вашими запитаннями, побажаннями, висловленими в листах.

Сила волі чи меню?

РАДИМО

«Мені необхідно схуднути, але я не маю сили волі годувати. А схуднути мені необхідно, бо через надмірну повноту не можу влаштувати свого особистого життя. Можливо порадите янись ефективну дієту?»

Олег Ю.

Новоархангельський район.
Пропоную дієту, яка не потребує великої сили волі. Єдине, що вимагається, — це систематичність у дотриманні її. Кількість продуктів (вказується із розрахунку на цілий день) розподіляється на кілька прийомів їжі до вільно.

Понеділок: 1 кг кефіру, велика миска салату із огірків, моркви, капусти або помідорів. **Вівторок:** 600 г печеного м'яса або риби, салат. **Середа:** 1 кг не дуже стиглих фруктів, салат. **Четвер:** 5 зварених вкруту яєць, салат. **П'ятниця:** 2 кг овочів — морква, капуста, огірочки, помідори, 1—2 м'ясні котлети, спечені на решітці. **Субота:** 500 г печеної риби, салат. **Неділя:** нежирна свиняча відбивна, салат. (Це меню ми запозичили з білоруського журналу «Работница і селянка»).

У перші дні обмеженого харчування вага зменшиться досить швидко — головним чином через посилене виділення з організму вологи. Потім спалюються в основному жирові клітини і схуднення менш помітне. Але припиняти дієту не слід. Необхідні також систематичні фізичні вправи.

Іноколи почуття голоду, що мучить вас, зводить нанівець усі благі наміри. Щоб «обманути» апетит, з'їжте щось легке. Наприклад, яблуко, помідор, морквину, варене яйце, шматок вимоченої бринзи чи 100—200 грамів відвареної телятини або курчати. Але не більше! Як бачте, сила волі все ж потрібна.

8

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

7 жовтня 1989 р.

«Я вам покажу!...»

— Алло! Редакція!
— Так.
— Ви що, мого листа не отримали!
— Якого саме листа маєте на увазі!
— Ну мого. Я адресу Юрія Шатунова просила...
— Не ви одна...
— Я ж просила вислати мені!
— По-перше: адреси Юрія Шат...
— Що ви мені розказуєте!! Хочете сказати, що адреси немає!
— Немає! А по-друге: ніхто нікому не має права роздавати і розсилати адреси Шатунова без його дозволу!
— Так ви ж вислали!

— !!!
— Да, ви вислали. Мій подрузі. Ми вчимося разом. Вона показувала. Я бачила. А тепер продає...
— Ви студентка!
— Да!
— Де вчитеся!
— В СПТУ.
— Ага. Так ви «студентка» СПТУ!
— Ви ще й смієтеся наді мною! Одним вислаєте, а іншим «не маємо права...»!
— Та заспокойтесь і вислухайте. Адреси Шатунова редакція нікому не...
— Ось я!.. Я вам покажу! Я вашу газету не передплачу!

НАМ ТЕЛЕФОНУЮТЬ

Кинула трубку... Ну що ж, може й втратили свою передплатницю і самі в тому не впевнені. Газета дійсно не має адреси Шатунова і, звісно, нікому її не вислала. Якщо ще хтось буде посылатися на «Молодий комунар», то знайте, що вас обдурюють. Вам пропонують адресу співака за кругленьку суму! Одна річ, чи вона вірна, чи не обман це, а інша — навіщо потрібна вона вам? Набридати людині! Адже подібне вже було. Продавалися адреси й телефони Валерія Лесенєва, Катерини Семенової... Спробуйте тільки уявити, що у вашій квартирі без кінця дзвонить телефон. Уявили! Отож, майте жалість і будьте розумними.

САМІ ШИЄМО, САМІ НОСИМО

ЗАПИТУВАЛИ — ВІДПОВІДАЄМО

«На святі міста бачила демонстрацію моделей симпатичних суконь, костюмів. Не запам'ятав тільки, яке училище їх представляло. Мене цікавить, чи можна придбати щось із колекції і де?»
Л. ШИЛОВСЬКА.

Відповідає секретар комітету комсомолу Кіровоградського СПТУ № 14 Наталя РОМАШОВА:

— Так, на святі міста ви бачили вироби, які представили наші учениці. Вони самі їх розробляли, шили і самі ж виступали в ролі демонстраторок моделей. Тканини взято на складі нашого училища. Треба сказати, що якістю чи якісь незвичайними тонами і гаммами вони не вирізняються. Досить буденні. Але фантазія, вигадка і вправні руки наших учениць роблять із них речі, які справді милують око і пасують кожній дівчині чи жінці. Але в першу чергу слід завдячувати майстру групи суконь — Наталі Іванівні Сокуренько (вона навчила), та Ірині Вікторівні Артемовій, яка підготувала і показала колекцію на святі міста. До речі, свої моделі учениці показує не вперше. На наші вироби звернули увагу і на демонстрації мод під час цього річного першоквітневого свята гумору. На конкурсі красунь того дня наша учениця, яка демонструвала моделі, зайняла перше місце.

В училищі працює гурток технічної творчості. Ним завідує Ольга Іванівна Бондарчук. Бачили б ви, які речі виготовляють там дівчата! Навіть не віриться, що більшості з них по 15 років. Хто дивився на святі міста демонстрацію суконь, не міг не помітити симпатичних деталей — комірів, квітів і подібного. То все також виконано руками наших учениць, які відвідують гурток.

Ви запитуєте, де можна придбати ці вироби? На жаль, ніде поки що. Для нас це також болюче питання. Зрозуміло, що для училища, було б дуже вигідно, коли б такі вироби продавалися. А поки що сукні купують наші ж учениці.

На цьому знімку ви бачите урон естетичного виховання, який проводить у групі № 15 викладач М. І. ГРАНОВСЬКА. Окрім професійних навичок учням нашого училища прищеплюється любов до музики, мистецтва, до прекрасного...

Фото В. ГРИБА.

ЯК МИ НАВЧИЛИСЯ ЕКОНОМИТИ

ДОСВІД НЕ ДОСВІД, А КОМУСЬ ПРИГОДИТЬСЯ

Ідея прийшла в голову Марині. Але, скоріше всього, вона продумала все раніше, хоч і видала її за «свіжоспечену». Отож, тоді ми зібралися разом у нашій кімнаті в гуртожитку. Винуватицею події була я — відзначала день народження. Нас було п'ятеро: я, Марина, Оля (ми жили в одній кімнаті) і ще дві дівчата з нашої групи. Я вперше власноручно розрізала свій іменинний торт. Розкладаю дівчатам у блюдечка і раптом... наче звук приглушеної струни... Глянула — і аж у скронях запульсувало: на моїх нових візерунчастих колготах з'явилася величезна дірка. Малесенький гвіздок у стільці зробив свою справу.

— Ой, та ще й на видному місці, заштопаєш — видно буде, — «заспокоїла» Оля.

Я мало не плакала: адже 15 карбованців за них віддала і вперше одягла. Марина буркнула:

— Ну це тільки ти можеш втричі за всяку дурницю переплачувати, а потім бідкаєшся і не знаєш, де гроші поділися. Економити не вмієш.

— А ти що, вмієш? — спересердя крикнула я.

— Не вмію. Але можна спробувати.

І тут вона видала ідею про спільну касу. По тому, як Марина все розставила і описала, неважко було здогадатися — думала над цим раніше. Пояснила, що вигідніше продукти і всякі побутові дрібниці закупляти разом. Наприклад, якщо кожну з нас тріох раз на місяць вкладе у касу 15 карбованців, то вийде 45. Для харчування достатньо, якщо картоплю, яйця і м'ясо з дому возимо. А окремо кожну на 15 карбованців у місяць не прохарчується, хоч і обідаємо в училищі. Стипендію і гроші, які дають батьки, можна сміливіше витрачати на одяг.

— І треба все записувати, — наголосила Марина.

— А хто ж писарем буде? — запитала Оля.

— Я можу, — знову Марина.

Дійсно, наступного дня вона розкреслила аркуш паперу у блокноті, де надписала: «Ольга», «Марина», «Наташа» (це моє ім'я). У Марини проявлялися математичні здібності, і рахувати їй подобалося. Ми з Ольгою спочатку почали підсміюватися над нашою економією, а Марину прозвали «бухгалтершою». Яюсь соромно було рахувати копійки, інколи навіть сварилися і нікому не говорили про свій блокнот. Але продукти на вечерю, як і домо- вилися, закупляли по черзі. Плшки з-під молока тепер не стояли під ліжками, ми їх здавали, за виручені гроші знову купували кефір чи молоко. Інколи Маринин педантизм мене виводив з рівноваги, але все ж ми відмітили для себе багато позитивного. По-перше: харчування наше стало раціональним. Щовечора ми пили кефір, майже ніколи не сиділи без свіжих яблук. По-друге: стали частіше варити круп'яні супи — дешево, вигідно і для шлунку корисно. Я стала помічати, що навіть зубну пасту із тубика економніше видавлюю, бо вона — спільна.

...У перший місяць грошей із каси не вистачило. Але наступного вже був навіть надлишок, який ми урочисто проіли на морозиво у кафе. Залиши висті Марина облишила, але спільним гаманцем всі троє користувалися чесно. Навіть цікаво було підраховувати, як укластися на півтора карбованця, щоб і хліб, і масло, і кефір купити. Чай і цукор (талонів ще не було) закупляли відразу ж.

Наша економія пішла і далі. Олина мама навчила її підтягувати спеціальним гачком петлі на колготах. Навчилися і ми з Мариною і тепер стали ремонтувати колготи, економлячи на нових. Ми всі троє непогано в'язали і тому шалки з одної і тої ж вовни перев'язували по кілька разів. Модню і, головне, безплатно. Марина подала ідею в'язати й іншим, хто попросить, — додаткові п'ять-десять карбованців до нашого бюджету.

Марину я часто згадую. Хоч ми й однолітки, але вона вирізнялась з-поміж нас своєю практичністю. Мала намір, закінчивши училище на «відмінно», з пільгами вступити до вузу. Трохи не вийшло. Ми навіть не чекали, що вона так несподівано для всіх вийде заміж — і місяця не зустрічалися. Чоловік льотчик, вона поїхала за його місцем призначення. Діти зараз, Марино? Знаю лише, що маєш маленького сина. Я й сама недавно стала мамою, і поки живемо з чоловіком на одну зарплату, твоя «наука» виручає. Ще тільки захожу в магазин, вже підраховую, скільки чого купувати і скільки це буде коштувати. Або список складаю і підраховую, на чому можна зекономити, чого менше, а чого більше купити. Що поробиш, в такі умови ми поставлені, а щоб «викручуватися» треба вміти економити.

Якщо надрукуєте мою розповідь, я викрижу її з газети, розшукаю адресу і надішлю Марині. Можливо навіть розсмішу її такою сповіддю. А якщо серйозно — хотілося б, щоб наш кімнатний досвід пригодився і сьогоднішнім учням, і студентам, яких об'єднують гуртожитські стіни.

Н. ТКАЧУК.

Долинський район.

Нас стрічала Азія гостинно...

НОТАТКИ ДЕЛЕГАТА XIII ВСЕСВІТНЬОГО ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІ І СТУДЕНТІВ

ПЛАНЕТА

Уїжджаючи до Кореї, на XIII Всесвітній фестивалі молоді і студентів, я пообіцяв вести щоденник, спеціально для читачів «Молодого комунаря». І вже у Пхеньяні подумав, що ніколи не займався цим раніше. Та й, відверто кажучи, не було коли записувати свій крок (якщо саме тако-го чекали від мене читачі) — програма фестивалю була надзвичайно насиченою. Проте, під час роботи фестивалю з'являлося ба-

побудовано понад 100 об'єктів для проведення політичних, культурних, спортивних заходів. Найбільш помітні серед цих споруд молодіжний театр, проспект Кванбок, на якому виріс новий житловий масив на 20 тисяч квартир, Палац піонерів тощо.

Темпи будівництва тут просто вражають. Скажімо, перший кубометр ґрунту на будівництво проспекту Кванбок завезли лише за 2 роки до повного завершен-

ня фестивалю колони делегатів повинні були пройти 3—4 кілометри вулицями міста до стадіону «Нинька», раптом піднявся шквальный вітер і почалась злива. Ніби сама природа хотіла випробувати молоді — за кілька хвилин ми вимокли до нитки. Настрій якось одразу зіпсувався. Це помітили численні глядачі, що стояли обабіч дороги, і почали щось голосно скандувати. Коли ми поцікавились переказом, виявилось, вони кричали: «Сонце буде! Сонце буде!». Дивно, але буквально через кілька хвилин з'явилось сонце.

Просто вразило на фестивалі бажання господарів обов'язково здивувати делегатів чимось приємним. У ідальні, скажімо, нас обслуговували корейки, одягнені в національні костюми. Проте, щоб зробити приємне нашій делегації, вони намагалися зверта-

лемам сьогодишнього дня можна знайти конструктивне рішення. Фестиваль яскраво продемонстрував готовність молоді взяти на себе всю долю відповідальності в боротьбі за мир. Програма фестивалю не обійшла увагою жодної з важливих подій міжнародного життя на будь-якій точці планети.

Мені пощастило бути делегатом попереднього XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві, тому мені було з чим порівняти політичну атмосферу на цих двох молодіжних форумах.

Не дивлячись на те, що обидва фестивалі проходили під одним лозунгом «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу!», треба пам'ятати, що попередній фестиваль проходив у рік 40-річчя Перемоги над фашизмом в країні, яка виконала у другій світовій

гато вражень, а вже вдома я їх систематизував і пропоную увазі читачів.

Яка вона, Корея?

Щоб добре знати країну, розібратися в її проблемах, найкраще в ній пожити. І не два тижні, як усі учасники фестивалю, а, мабуть, значно більше. До того ж, ми усвідомлюємо, що бачили лише один бік медалі, так би мовити, парадний, а ще точніше фестивальний. Але й цього часу було достатньо, щоб відчувати симпатію до людей, що проживають у цій трудолюбивій країні. Враження невичерпна, здавалось, енергія, незалежність характеру, повага до авторитету, і в той же час змінна по-дитячому радість і сумувати самих корейців.

Звичайно, те, що вдалося зробити в країні за короткий період підготовки до фестивалю (не більше, ніж 2,5 року), під силу лише трудолюбивому народові. Ось лише кілька цифр у підтвердження сказаного: в столиці XIII Всесвітнього фестивалю Пхеньяні було відремонтовано 1400 будинків, висаджено 8 мільйонів дерев,

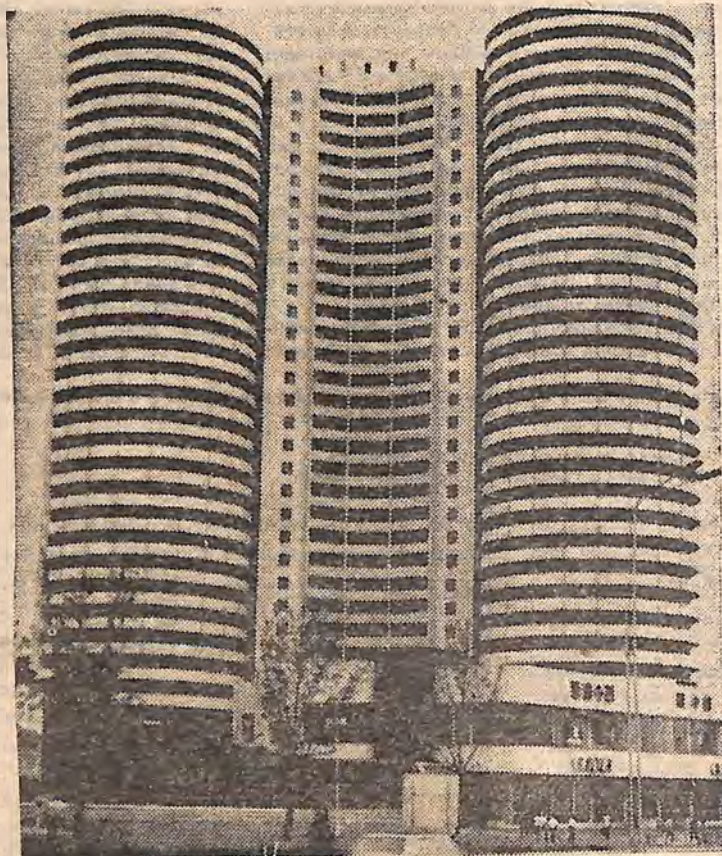
ня самого будівництва, а побудовано тут 60 житлових будинків висотою від 5 до 42 поверхів, п'ятнадцять із них — 30-поверхові. У кожному кварталі є школа, дитячий садок, магазин, ідальня, тобто все необхідне для нормального життя.

Квартири, де були розселені делегати, як правило, 3—4-кімнатні площею 110 квадратних метрів... Слід зазначити, що усі зазначені об'єкти збудовані виключно силами корейців, до того ж все обладнання, включаючи ліфти для висотних будинків, тут вітчизняного виробництва.

Чистоту в місті теж можна описувати виключно у захоплених тонах. Охайність, мабуть, одна із національних рис корейців.

«Сонце буде!»

Мене усі запитують, що найбільше запам'яталося на Пхеньянському фестивалі? Хто побував би там, мабуть, не ставив таких запитань якраз через те, що серед вражень важко виділити якусь найсильнішу. І все ж мені найчастіше пригадується такий епізод. Коли у день відкриття

тися до нас російською мовою. У лічені дні вони вивчили величезну кількість російських слів, а до закінчення фестивалю знали ім'я кожного з нас, хто звідки родом, і в останні дні ми спілкувалися практично без перекладача.

Яким буде девіз наступного фестивалю?

Ми живемо у складний час, але наші дискусії на фестивалі продемонстрували, що будь-яким проб-

війні вирішальну переможну місію. П'ять років тому міжнародна обстановка була набагато складнішою практично у всіх регіонах світу. А нинішній фестиваль вперше в історії фестивального руху пройшов у Азії, коли в світі помітні позитивні зрушення, зменшилась ядерна напруженість. Тому, думаю, тепер фестивальний рух може прийняти інші лозунги.

Фестиваль для мене чи я для фестивалю?

Нерідко запитують, чи варто країнам, і нашій, зокрема, витрачати такі великі кошти на свої численні делегації. От, що робив на фестивалі я, як делегат. Кожен мав право на свій смак вибрати дискусійний клуб, записатися по бажанню на мітинги, зустрічі. Я брав участь у дискусіях з делегатами Франції, Лаосу, Австрії, ЧСР, НДР. Особливо запальною була дискусія з делегатами Західного Берліну, яких надзвичайно цікавили питання економічних і політичних реформ, що розпочалися у нас в країні, причинами, що гальмують перебудову, рівень нашого життя і добробуту. На такі ж запитання доводилось відповідати і на позапланових зустрічах. Інтерес до нашої країни, особливо у капіталістичних країн, надзвичайно великий. А знаєте який із наших сувенірів ішов на розхват? Значок із зображенням М. С. Горбачова і нашого прапора. Їх можна було бачити потім щодня на лацканах одягу делегатів із США, Франції, Великобританії, багатьох соціалістичних країн.

Микола ЦУКАНОВ,
делегат XIII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів.
Фото автора і В. ГРИБА.

Інопланетяни, кросворди, рекетири...

Минулої суботи відбулася зустріч кореспондента «Молодого комунаря» із старшокласниками Новгородківської СШ № 1. Представник «МК» розповів про плани газети і наголосив, що основа «МК»-90 закладається зараз, під час регулярних зустрічей газетарів зі своїми читачами. Посипалися пропозиції: більше давати поради по догляду за собою і господарством. Друкувати фантастичні повісті з продовженням. Рубрика «У колі муз» має охоплювати ширше коло ансамблів, груп, колективів, музичних напрямів. Друкувати досвід учнівських колективів з профілактики правопорушень. Учні зауважили, що останнім часом зменшилась кількість кросвордів.

Того ж дня кореспондент «МК» зустрівся з однією з навчальних груп Новгородківського СПТУ № 36. Хлопцям запам'ятались дві недавні публікації «МК» — «Важко буває перші 100 літ...» та «Космічна пригода з продовженням на Землі», і вони попросили продовжити цикл публікацій в цьому напрямку. Серед інших пропозицій — відновити публікації про китайську гімнастику ушу, більше друкувати про «неформалів». Публікацій на правоохоронну тематику, на думку учнів, вистачає, однак газета зовсім не пише про рекетирів. І останнє, про що хотілося б почитати: як в інших СПТУ організовують дозвілля?

Зауваження, побажання і пропозиції читачів з Новгородки будуть враховані при плануванні «МК»-90.

Наш кор.

9

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

7 жовтня 1989 р.

СПОРТ

Виконуючи прохання багатьох наших читачів продовжити методичні публікації з гімнастики ушу, ми вирішили відновити їх на сторінках нашої газети. Причому зробимо це найближчим часом. У планах редакції є також висвітлювати методичні поради в цієї популярної гімнастики і в наступному році. Тож чи не забули ви, шановні любителі ушу, передплатити свою газету на 1990 рік? Часу обмаль...

Відроджена естафета

Святування Дня міста дало поштовх для відродження майже забутої (дев'ятирічної давності) легкоатлетичної естафети вулицями міста. 24 вересня тридцять три команди подолали понад шість кілометрів доріг міського ландшафту. Вони були поділені організаторами — міською радою ВДФСТ профспілок та міським комітетом з фізкультури та спорту — на чотири групи: середні школи, СПТУ, середні спеціальні учбові заклади та вузи.

Відповідно групам перші місця завоювали СШ № 19, СПТУ № 4, машинобудівний технікум та педагогічний інститут імені О. С. Пушкіна. Другі місця посіли команди СШ № 34, СПТУ № 9, будівельного технікуму та вищого льотного училища цивільної авіації. Третіми стали легкоатлети СШ № 6, СПТУ № 2, медичного училища та КІСМУ.

Команди-переможці нагороджено пам'ятними призами та дипломами І ступеня, інші — дипломами. Організатори та судді від-

значають як новий крок в розвитку легкоатлетичного руху участь в естафеті трьох жіночих команд із професійно-технічних училищ №№ 1, 14, 18 і сподіваються, що дана естафета стане масовою і традиційною.

Такий фінал...

Минулої неділі на стадіоні АРЗ обласного центру відбувся фінальний матч розіграшу кубка області з футболу. Зустрічалися давні суперники — «Спартак» та «Радист».

Кілька слів про перебіг поєдинку, котрий вінчав кількомісячну боротьбу колективів фізкультури, збірних команд районів, підприємств та господарств. Розпочався він без розвідки, в досить високому темпі. Першими успіху добилися спартаківці, нападаючи яких прошивав м'яч у ворота суперників після затяжної облоги воріт. Наприкінці першого тайму «Радист» перехопив ініціативу. Він мав кілька реальних можливостей зрівняти рахунок ще до перерви. Та реалізував лише одну — після вдалого виконання 11-метрового штрафного удару.

Гра проходила під аномальним холодним осіннім дощем, на важкому полі. У таких випадках, як правило, перемагає той, хто краще готовий фізично. Більш досвідчений «Радист» зумів краще розподілити сили, аж до завершення зустрічі зберіг свіжість. Це й вирішило долю зустрічі. У другому таймі представники колективів фізкультури виробничого об'єднання «Радист» провели у ворота «Спартана» два м'ячі і заслужено перемогли.

Тепер, про організацію матчу. Вона, м'яко кажучи, була не на рівні. Гра розпочалася із запізненням. Кільком десяткам найстійкіших болельщиків, котрі зібралися на трибунах, важко було збагнути: хто в якій формі виступає, хто з футболістів вийшов на вирішальну гру. Річ у тім, що на стадіоні не працювала радіотрансляція. Відверто проігнорували матч і працівники торгівлі, які не вивезли на матч жодного буфету.

Ось так буденно й непомітно пройшла ця вирішальна зустріч. Вона ще раз засвідчила: розвитку футболу на рівні низових колективів в області приділяється мало уваги.

М. ПОЛІЩУК.

«Золотий запас» ГПО

Виявляється, не таке вже банальне гасло «Від знача ГПО —

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

до олімпійської медалі». Це довели наші юні земляки, які виступили в складі республіканської команди на чемпіонаті СРСР з літнього багатоборства комп'юксу ГПО в Москві.

Студентка факультету фізвиховання КДПІ ім. О. С. Пушкіна, майстер спорту з військово-прикладного багатоборства Оксана Брижата в запеклій боротьбі набрала 216 очок. Курсант ІУЦА, чемпіон України з багатоборства ГПО Михайло Бойко перевершив її показник, набравши 222 очка. Такі результати дали можливість кіровоградцям зайняти третю сходинку всеосяжного рангу. Шостим (175 очок) теж був наш земляк, учень машинобудівного технікуму Богдан Яворський. Всі вони — вихованці тренера Олександра Васильовича Глуценка.

МІЦЬ І МУЖНІСТЬ

Члени десяти міських дитячо-юнацьких клубів за місцем проживання разом з педагогами — організаторами вийшли на спортивні майданчики шкіл, стадіонів та парків 23—24 вересня, в день Кіровограда. Коли брати до уваги тільки показник масовості, від клубів у ці дні було задіяно близько 300 чоловік, без глядачів-болельщиків. За спортивною програмою свята головні футбольні баталії розгорнулися на спортмайданчику середньої школи № 9. Тут змагалися команди клубів «Надія», «Ризас», «Чайка», «Гірничник», «Зміна», «Ровесник» та інші. Переможцями стали хлопці з команд «Чайка» та «Ровесник».

На базі середньої школи № 19 пройшло конкурсне змагання «Тато, мама і я — спортивна

сім'я». Долаючи поставлені завдання, кращі навички спритності, сили волі, фізичної загартованості показала сім'я Соломко з клубу «Космос», за що і нагороджено цінним подарунком. Там же, а також в парку імені 50-річчя Жовтня, за трьома ваговими категоріями змагалися атлети-гирьовики. Серед них багаторічною міццю відзначилися В. Громада, О. Степанов та О. Діхтяренко, двоє останніх учні 10-Б класу СШ № 32.

Перипетії шашково-шахового двобою можна було подивитися в розпалі суботнього свята в алеях парку ім. 50-річчя Жовтня, в середній школі № 19. В клубі «Чайка» (ЖЕД № 5) сеанс одночасної гри з шашок дав кандидат в майстри спорту А. Березовський. Двадцять

п'ять підлітків ознайомились з досвідом майстра. Подібний сеанс — тільки вже на шаховому полі — провів у клубі «Космос» (ЖЕД № 8) кандидат у майстри спорту І. Волков.

Все більшу увагу молоді та підлітків привертють східні види єдиноборств. До них лежить складний шлях гарту, здоров'я, наполегливих тренувань, гармонійного поєднання фізичних і духовних сил. З метою розвитку того, як вправи рукопашного бою та східних видів єдиноборств підвищують енергію, міць і мужність, курсанти військово-патріотичного об'єднання «Воїн» провели минулої неділі на стадіоні АРЗ показові виступи.

Наш кор.

Повернути втрачені права

Дуже детально я ознайомився з проектом Закону УРСР про мови в Українській РСР. Жоден з документів, які приймалися в республіці, не викликав у людей стільки суперечок, суджень, занепокоєння, як нинішній законопроект про мови. І це не випадково. Без перебільшення, як українці, так і люди інших національностей, які живуть на території республіки, даний законопроект зустріли з надією. Я особисто вважаю, що знання рідної мови — необхідне, а знання другої мови в нашій республіці має бути обов'язковим. Російська мова є мовою міжнародного спілкування. Вивчення української мови є обов'язковим для всіх шкіл. Так само потребують державного захисту й інші національні мови на території республіки.

Десятиріччями українська мова не мала умов для повнокровного життя. Зменшувалася кількість шкіл з українською мовою навчання.

Це ми бачимо й на прикладі Кіровоградщини, зокрема нашого обласного центру та інших міст області. На підприємствах, в установах, організаціях, вузах, у державних, партійних і громадських організаціях все рідше звучить українська мова.

В умовах перебудови розпочався процес повернення справді ленінської національної політики. Повертаються турбота про народні традиції, фольклор, розмаїті ланки духовної культури. Свідчення цього — і пропонувані закон на захист української мови та інших мов. Особисто я проект Закону про мови в Українській РСР цілком схвалюю. Повністю підтримую надання українській мові статусу державної.

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
ветеран Великої Вітчизняної війни і праці.
м. Кіровоград.

ОСІННІ ПОДАРУНКИ

Небувало щедрий урожай грибів збирають мешканці Магадана на навколишніх сопках у погодні дні. Підосиновий, підберезовий, білі гриби лягають у ношки грибників піанічного краю. На знімку: за збиранням грибів Тетяна ОСТАПЕНКО з донькою Катєю.

Фото М. НІКІТИНА
(Фотохроніка ТАРС).

У СПРАВАХ
ОБ'ЯВ
ТЕЛЕФОНУЙТЕ
4-28-96.

Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування ОГОЛОШУЄ НАБІР СЛУХАЧІВ

на вечірні та заочні підготовчі курси

На курсах ведеться підготовка до вступних екзаменів з математики, фізики, хімії, російської мови і літератури. Заняття проводяться тричі на тиждень, ввечері, для заочників раз на місяць у неділю працює консультпункт.

Приймають осіб із середньою освітою, а також учнів 11-х класів, училищ, технікумів.

Слухачі подають такі документи:

заяву на ім'я ректора,

квитанцію про внесення плати за навчання (за дев'ять місяців — 50 крб., за заочне за весь період навчання — 36 крб.).

Гроші можна перерахувати у будь-якому відділенні зв'язку поштовим переказом на поточний рахунок № 000141203 житлокооперативу на ім'я КІСМУ.

Прийом документів щодня, крім неділі, з 9.00 до 18.30, у суботу — з 9.00 до 15.00 за адресою: м. Кіровоград, просп. «Правди», 70-а, ауд. № 103.

Ректорат.

Кіровоградському заводу продовольчих товарів ТЕРМІНОВО ПОТРІБНІ НА ПОСТІЙНУ РОБОТУ:

головний енергетик (180 крб.),
електрик (150 крб.),
компресорник (200 крб.),
робітники кондитерського цеху (170—180 крб.),
робітники цеху по виготовленню халви (160—170 крб.).

Звертатися на адреси: м. Кіровоград, вул. К. Лібкнехта, 27; (відділ кадрів), вул. Промислова, 3 (Балашівка, цехи).
Телефон для довідок 2-44-80.

10

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

7 жовтня 1989 р.

3 9 по 15 жовтня

понеділок

9 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультфільми «Червоні черевички», «Кен-тервілські привиди». 9.05 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 2 серія. «Невирішене питання». 10.10 — «Маснарада». Фільм-балет на музику А. Хачатуряна. 11.15 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 12.15 — Це було... було... 15.35 — Співає хор «Молдова». Держтелерадіо Молдавської РСР. 16.00 — Документальні фільми телестудій країни. «Каса маре», «Мруг». 16.40 — Мультфільми. 17.10 — Хор плюс ми. 17.55 — Прем'єра документального фільму «Гра». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Народні мелодії. 19.15 — Сімейний екран. Художній фільм «А якщо це кохання?». 21.00 — «Час». 21.40 — Актуальне інтерв'ю. 21.50 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 2 серія. «Невирішене питання». 22.55 — Сьогодні у світі. 23.10 — Музичний додаток до програми «Чортове колесо». 0.20 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 2 серія. 1.36 — Новини. 1.41 — Спортивна програма. 2.11 — «Циганський барон». Фільм-вистава за однойменною оперетою.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Естрадний концерт. 9.50 — Доброго вам здоров'я. 10.20 — Художній фільм «Дивне кохання». 11.45 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Вибір». 12.20 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — Науково-популярний фільм «До країни вулканів за зеленим голубом». 17.30 — Пісні рідної землі. Концерт. 18.00 — «Садова, 88». Повтор від 29 вересня. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокол» — «Динамо» (Москва). 2 і 3 періоди. В перерві — Щоденний другого всесоюзного фестивалю телепрограм, присвяченого 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній телефільм «Радощі земні». 5 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

проектів Законів УРСР про вибори народних депутатів. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній телефільм «Радощі земні». 4 серія. 22.50 — Вечірній вісник.

вівторок

10 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультфільми. 9.05 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 2 серія. «Невирішене питання». 10.10 — «Маснарада». Фільм-балет на музику А. Хачатуряна. 11.15 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 12.15 — Це було... було... 15.35 — Співає хор «Молдова». Держтелерадіо Молдавської РСР. 16.00 — Документальні фільми телестудій країни. «Каса маре», «Мруг». 16.40 — Мультфільми. 17.10 — Хор плюс ми. 17.55 — Прем'єра документального фільму «Гра». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Народні мелодії. 19.15 — Сімейний екран. Художній фільм «А якщо це кохання?». 21.00 — «Час». 21.40 — Актуальне інтерв'ю. 21.50 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 2 серія. «Невирішене питання». 22.55 — Сьогодні у світі. 23.10 — Музичний додаток до програми «Чортове колесо». 0.20 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 2 серія. 1.36 — Новини. 1.41 — Спортивна програма. 2.11 — «Циганський барон». Фільм-вистава за однойменною оперетою.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Естрадний концерт. 9.50 — Доброго вам здоров'я. 10.20 — Художній фільм «Дивне кохання». 11.45 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Вибір». 12.20 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — Науково-популярний фільм «До країни вулканів за зеленим голубом». 17.30 — Пісні рідної землі. Концерт. 18.00 — «Садова, 88». Повтор від 29 вересня. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокол» — «Динамо» (Москва). 2 і 3 періоди. В перерві — Щоденний другого всесоюзного фестивалю телепрограм, присвяченого 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній телефільм «Радощі земні». 5 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15, 11.15 — «Ніда, лисиця й півень». Науково-популярний фільм із циклу «Пригоди ведмежатка Ніди». 8.35, 9.35 — Етика і психологія сімейного життя. 10 кл. Спілкування: наука мистецтво. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Біологія. 6 кл. Рослинна клітина. 10.55 — «Відлуння над площею». Документальний фільм. 11.05 — Новини. 11.55 — «Крізь скло». Науково-популярний фільм. 12.10 — «Коли відходять кити». Художній телефільм. 13.20 — Ритмічна гімнастика. 14.00 — Новини. 14.10 — Поети про М. Лермонтова. 17.00 — Новини. 17.10 — Сеанс повторного телефільму. «Коли відходять кити». 18.30 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — Вечірня назка.

середа

11 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Хор плюс ми. 9.20 — «А якщо це кохання?». Художній фільм. 11.05 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». «Свято вогни в Шнесбергу». (НДР). 11.35 — Клуб мандрівників. 15.35 — Музична скарбниця. С. Рахманінов. «Алеко». Опера у концертному виконанні. 16.40 — Імпульс. 17.25 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 18.25 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Крила Рад» — ЦСКА. У перерві — 19.05 — Сьогодні у світі. 21.00 — «Час». 21.40 — Позиція. Семіпалатинський полігон. Як вирішити проблему? Телеміст Москва — Алма-Ата. 22.40 — Сьогодні у світі. 22.55 — Антологія сарсуели. (Іспанія). 23.25 — «Фіалки по середах, або Мистецтво і гроші». Частина 2. 0.15 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 3 серія. 1.19 — Новини. 1.24 — «Зняти фільм про Рину Зелу». Фільм-концерт. 2.29 — Це раз про кохання. Ліричний концерт. 3.09 — «Ужгород запрошує». Документальний телефільм.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Музичний фільм «Весняні розваги». 10.05 — Село і люди. Місцева переробна промисловість Вінницьки. 10.35 — Шкільний екран. 7 кл. Фізика. 11.05 — Інструментальні мініатюри. 11.40 — Шкільний екран. 9 кл. Російська література. 12.20 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Доля». 17.15 — «Шляхом оновлення». 18.00 — Музичний фільм «Мені наснилася музика». 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.50 — Наші довідки. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Політична трибуна. 20.35 — Щоденник другого всесоюзного фестивалю телепрограм, присвяченого 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній фільм «Радощі земні». 6 серія. 22.50 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

11.35 — Біологія. 10 кл. Творча роль штучного відбору. 11.05 — Новини. 12.05 — «Артисти цирку Ермоласви». Фільм-концерт. 12.50 — «На виду у всіх». Документальний телефільм. 13.10 — «...І час збирати каміння». Фільм-концерт. 14.00 — Новини. 14.10 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу. 17.00 — Новини. 17.15 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 18.00 — Американські конгресмени про перебудову в СРСР. 19.00 — Альбом Одеського. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Інформаційна програма. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільми студій союзних республік. «Варварин день». 22.45 — Новини. 22.55 — Юрмала-90.

четвер

12 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Грас інструментальне тріо «Росіяна». 8.55 — «Іван Павлов. Пошуки істини».

ни». Художній телефільм. 3 серія. «Реалісти». 10.00 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Крила Рад» — ЦСКА. 12.00 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 15.35 — Глас В. Доценко (гітара). 16.05 — «Голоси в океані». Документальний телефільм про роботу моряків далекого плавання. 16.55 — Мультфільми. 17.15 — «Діалог з комп'ютером». 18.00 — До шістнадцяти і старші. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — «Хуаніта ля Лярга». Художній телефільм. (Іспанія). Прем'єра. 21.00 — «Час». 21.40 — Актуальне інтерв'ю. 21.50 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 3 серія. «Реалісти». 22.55 — Сьогодні у світі. 23.10 — Пісня. 89. 0.15 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 4 серія. 1.28 — Новини. 1.33 — Художник А. Шидлов. Репортаж з вистави. 2.18 — Концерт народного артиста СРСР Ю. Гуляєва.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Відеоміні. Музична розважальна програма. 10.20 — Науково-популярний фільм «Правила для всіх». 10.35 — Шкільний екран. 11 кл. Фізика. 11.05 — Народні таланти. 11.35 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — На допомогу школі. Музика. 17.10 — Музичний фільм «Ой, там, на товчу, на базарі». 17.30 — Республіканська фізико-математична школа. 18.00 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Пісні мої та дідові». 18.30 — Концерт естрадно-симфонічного оркестру Українського телебачення і радіо. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Телепресклуб «Зворотний зв'язок». «Нове обличчя сільської економіки». В передачі беруть участь перший секретар Маловисіського райкому партії Г. С. Ружин, голова колгоспів «Родина» та «Мир» В. Л. Мошак і В. П. Лойтра, керівник орендного колективу колгоспу імені Шевченка В. В. Марциненко. (Кіровоград). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Молодіжна студія «Гарт». 22.55 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15, 11.15 — «Осінні зустрічі». Науково-популярний фільм із циклу «Пригоди ведмежатка Ніди». 8.35, 9.35 — Література. 8 кл. М. Гоголь. «Ревізор». 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Література. 10 кл. О. Островський. «Проза». 11.05 — Новини. 12.05 — «Мандрівні догоники». Художній телефільм. 1 серія. 13.10 — Документальні фільми «Я йшов на вірну смерть...». «Крапелька». 13.40 — У нас в студії І. Фролов (скрипка). 14.00 — Новини. 14.10 — Про час і про себе. 15.10 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу. 17.00 — Новини. 17.15 — Сеанс повторного телефільму. «Мандрівні вогники». 1 серія. 18.20 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 19.05 — Екологічна експедиція. 19.20 — «Уроки Киришина». 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Інформаційна програма. 21.00 — «Час». 21.40 — Відкриття Днів культури НДР в СРСР. Передача з Великого залу Московської консерваторії ім. П. Чайковського. По закінченні — Новини.

п'ятниця

13 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Музика міста. 8.55 — «Іван Павлов. Пошуки істини».

Пошуки істини». Художній телефільм. 4 серія. «Пан фанк». 3 серія. «Есе хомо (Людина)». 11.05 — До шістнадцяти і старші. 11.50 — Людина. Земля. Всесвіт. 15.35 — Концерт С. Іглініського (фортепіано). 15.55 — Фільм — дітям. «Недopesон — Наполеон III». 17.00 — До національного свята Народної Демократичної Республіки Йемен — Дня революції. «Арабія Фелікс». Кінонарис. 17.20 — Мультфільми. 17.45 — «Я дарую вам пісню». Фільм-концерт. 18.15 — Інтерв'ю. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Партком і перебудова. 19.30 — Я. С. Бах. Бранденбурзький концерт № 3 соль мажор. 19.45 — «Я люблю тебе, життя». Телевізійний фотоконкурс. 19.50 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 4 серія. «Пан фанк». 21.00 — «Час». 21.40 — «Іван Павлов. Пошуки істини». Художній телефільм. 5 серія. «Есе хомо (Людина)». 22.45 — Це було... було... 23.05 — Погляд. 0.50 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 5 серія. 1.58 — Новини. 2.03 — Міжнародний телефестиваль «Сходинки до Парнасу».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Музичний фільм «Танцює Л. Семеняка». 11.05 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «В зоні суворого режиму». 11.40 — Шкільний екран. 8 кл. Історія УРСР. 12.10 — Новини. 12.25 — Молодіжна студія «Гарт». 16.30 — Новини. 16.40 — «Сонячне коло». 16.55 — Урокисті збори, присвячені 45-річчю визволення України РСР від німецько-фашистських загарбників. Святковий концерт. 20.00 — Актуальна камера. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Київ) — «Арабат». В перерві — 22.25 — Щоденник другого всесоюзного фестивалю телепрограм, присвяченого 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. 23.20 — Новини.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15, 11.15 — «Лелека на білому снігу». Науково-популярний фільм із циклу «Пригоди ведмежатка Ніди». 8.35, 9.35 — Література. 5 кл. Казки Г. К. Андерсена. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 10.35, 11.35 — Історія. 8 кл. 11.05 — Новини. 12.05 — «Мандрівні вогники». Художній телефільм. 2 серія. 13.10 — Виступ ансамблю «Свирель». 13.30 — Ритмічна гімнастика. 14.00 — Новини. 14.10 — Прем'єра документального телефільму «Додавання сил». 14.35 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу. 17.00 — Новини. 17.10 — Сеанс повторного телефільму. «Мандрівні вогники». 2 серія. 18.15 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 19.00 — Ритмічна гімнастика. 19.30 — 3 наших фондів. Концерт Державного симфонічного оркестру Міністерства культури СРСР. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Інформаційна програма. 21.00 — «Час». 21.40 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Мінськ) — «Спартак». 2-й тайм. 22.30 — «Сторінки журналу Печоріна». Телевистава за романом М. Лермонтова «Герой нашого часу».

субота

14 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Домашня академія. 9.00 — Мультфільм.

9.20 — Живі. Землі! 10.20 — Мелодії екрана. 10.55 — Зустріч з народним поетом Калмикій Д. Мельниковим. 12.25 — В країнах ціалізму. 12.55 — «Ворожіння на баранячій лопатці». Художній телефільм. 14.20 — Концерт Державної капели бандуристів УРСР. 15.05 — Година науково-популярного кіно. 16.05 — Виступ ансамблю пісні і танцю Окінави. 16.30 — Наша спадщина. «Тут я був щасливий...». Про Лермонтовську садибу у Середньокіровому. 17.10 — Планета. Міжнародна програма. 18.25 — Фільми режисера Л. Пчолкіна. «Крадіння». 1 і 2 серії. 21.00 — «Час». 21.40 — Агукальне інтерв'ю. 21.50 — Це ви можете. Прес-конференція з А. Чуманом. 22.50 — Що? Де? Коли? 0.20 — Новини популярної музики. «Ріва дель Гарда-89» (Італія). 1.50 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 6 серія. 3.02 — Новини. 3.07 — «Після вистави». 4.22 — Це було... було...

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — На хвили дружби. 10.20 — Художній фільм «Мій перший друг». 11.20 — Музичний фільм «Пассакалія». 12.05 — Доброго вам здоров'я. 13.05 — Новини. 13.15 — Другий всесоюзний фестиваль телепрограм, присвячений 45-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Простіть, нас, солдати». 13.50 — Документальний телефільм «Підприємці». 14.15 — М. Коцюбинський. «Тіні забутих предків». Вистава. 16.45 — «Скарби музеїв України». «Срібна справа». 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — «Сатиричний об'єкти». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Телеурнір «Сонячні кларнети». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Зміна долі». 23.20 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Сільська година. 9.20 — Перлини класичного оперного мистецтва. 9.55 — «Я прийшов дати вам волю». Розділи з роману В. Шукшина. 10.45 — «Хранитель». Документальний телефільм. 11.05 — Новини. 11.15 — «Два квитки на денний сеанс». Художній фільм з субтитрами. 12.50 — «Слово про хліб». Мультфільм. 13.00 — Музика в ефірі. Частина 1. 14.00 — Новини. 14.10 — Музика в ефірі. Частина 2. 15.00 — Юрмала-90. 15.10 — Спорт для всіх. 15.25 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу. 16.00 — «Ми всі ті, хто обов'язково відвідує школу». Художній телефільм. 1 серія. «Перший дзвінок». Прем'єра. 17.00 — МВС СРСР повідомляє. 17.10 — «Ми всі ті, хто обов'язково відвідує школу». Художній телефільм. 2 серія. «3 місця в нар'єр». 18.10 — Телевізійний музичний абонемент. 19.10 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — До шістнадцяти і старші. 21.00 — «Час». 21.40 — Ілюзії. «Пригоди Вернера Хольта». Художній фільм. 1 і 2 серії. 0.35 — Відлуння: події тижня.

неділя

15 ЖОВТНЯ

▲ ЦТ (І програма)

8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — З ранку раненько. 10.00 — Слуху Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — «Навіоло світу». Альманах. 12.30 — У світі назок і пригод. «Персні Альманзора». Художній фільм. 14.00 — Музичний кіоск. 14.30 — Прем'єра докумен-

тального фільму. 14.40 — Мультфільми. 15.10 — Зустріч у Концертній студії Останіно з академіком Ю. Рижовим. 16.30 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 17.00 — Сільська година. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Медальний кінозал. «Тут можуть бути тигри». Мультфільм. «Візит до майстерні нірорекісера». Документальний телефільм. 19.40 — «Друга». Художній фільм. 21.00 — «Час». 21.40 — «Думки про вічне». Недільна моральна проповідь. 21.55 — «Синій конверт». 23.10 — Футбольний огляд. 23.40 — «День рідних». Художній телефільм. Вперше. 0.15 — «Довга дорога в днах». Телефільм. 7 серія. 1.27 — «Прогулянка у ритмах степів». Фільм-концерт. 2.17 — Співає О. Серов.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «У неділю вранці». 10.50 — Для дітей. Канал «Д». 12.20 — Документальний телефільм «П'ятигорськ». 12.40 — «Земля моя». 13.10 — Новини. 13.20 — Живе слово. Письменницькі роздуми. Іван Дзюба. 14.05 — «Чиста криниця». 15.00 — Село і люди. 15.30 — Ви нам писали. 16.00 — «Слава солдату» (Кіровоград на Республіканське телебачення). 17.00 — До I Всесоюзного фестивалю анімацийних фільмів. «Кроко». 18.15 — Телеспортаре. 19.00 — Актуальна намера. 19.30 — «Полтавська родина». Благодійний концерт. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Продовження благодійного концерту. 22.55 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — «Городецькі майстри». 8.45 — Телестудія з півночі. Художній телефільм. 10.40 — «Прорив». Теленарис. 11.05 — Новини. 11.15 — «Із майл-Бей». Телевистава за мотивами поеми М. Лермонтова. Прем'єра. 12.45 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу. 13.20 — Прем'єра документального телефільму. «Дерева серед піснів». 14.00 — Новини. 14.10 — «Образ». 15.35 — «Чарівний ліхтарик». 15.55 — «Ми всі ті, хто обов'язково відвідує школу». Художній телефільм. 3 серія. «Вибух». 17.00 — Новини. 17.10 — «Ми всі ті, хто обов'язково відвідує школу». Художній телефільм. 4 серія. «Квартира». 18.05 — Виступ ансамблю «Радуніца». 18.25 — Теніс. Міжнародний турнір серії «Вірджинія Слімс». 19.25 — Незабутні музичні вечори. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Діючі особи. Серед людей. 21.00 — «Час». 21.40 — Кіноальманах. 23.05 — Це хвилює світ. 23.20 — Боротьба дзюдо. Чемпіонат світу.

«ДНІПРО» — «ЗІРКА» — 0-0

У турнірній таблиці черкашани розташувалися зовсім неподалік від «Зірки» і цілком резонно розраховували в домашньому матчі скоротити розрив до одного очка. Для цього їм треба було виграти. Однак, не судилося. Тим більше і сама «Зірка» прагнула до перемоги. Загалом матч пройшов у рівній боротьбі. У першому таймі — з невеликою перевагою господарів, у другому — кіровоградців. Дніпряни не використали три стопроцентні ситуації, наші — чотири — п'ять. Найкращі шанси для взяття воріт втрачав Мизенко та Федоренко...

Отже, «Зірка» завершила у цьому сезоні всі свої матчі на виїзді. Післязавтра наші змагання поміряються силами з білоцерківським «Динамо».

А. ШПАК.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Міський громадсько-політичний клуб «Перевесло» запрошує всіх бажаючих на розмову «Перспективи розвитку культури в нашій області: проблеми, ідеї, пропозиції». Зустріч відбудеться в бібліотеці ім. Н. К. Крупської 9 жовтня. Початок — о 18 год. 30 хв.

АХІЛЛЕСОВА
П'ЯТА

ВИСМИКНУТЬ

Засмучений біля тину ходить дід Мифодій
Здоровенна уродила ріпка на городі,
Потім сів у холодочку дідусь біля хати.
З ким же висмикнути ріпку — почав мізкувати.
Деся до міста поїхала навчатися внучка,
Не спокійною зробилась невеличка Жучка,
За кицькою ганялася, загнала на грушку.
Це за те, що кицька з'їла мишку-шкряботушку.
Аж тут баба з порадою: не турбуйся дідю,
Скоро в колгосп на підмогу студенти приїдуть.
Студенти народ завзятий — засвідчити мушу,
Добре хлопців причастуєш — висмикнуть і... грушу.
А. ВИСОЦЬКИЙ.

«ЖАР-ПТИЦЯ»

Зайшла в автобус молодичка.
Глянеш — неначе та жар-птиця:
Щоки її в червоних тінях,
Попід очима плями сині,
Брови врозліт, неначе павки,
Вії, неначе чорні галки.
Не сіла — впала на сидіння,
Вмить розвернула куль насіння.
Гризе та плюхає в долоні,
Аж хвиля ходить по салону.

Скінчила. Глянула довкола
Й лущиня кинула додолу.
А на зупинці важко встала
Й до виходу попрямувала.

* * *

Чи не вора вже, громадяни,
Ставить на отаких капкани?

В. ЧОРНОГОР.

Нова Прага.

ДАЙОШ ТРИДЕКАДНИК!»

МИКРОФЕЙЛЕТОН

«И хорошее настроение не покинет
больше вас», але при умові, якщо ви
пройдетеся кировоградськими вулиця-
ми і хоча б знічев'я почитаєте афіші та
оголошення. І тоді ви дізнаєтесь, що є
не тільки «Легенда про Нарайяму», а й
«про Нарайяму» і навіть «Легенда про
Нарайяму» (останнє — з афіші побіля
магазину «Океан» в обласному центрі).

Таким чином, поки кінокритики і за-
інтриговані глядачі ламали списи у жва-
вій суперечці з приводу художньої цін-
ності цієї кінокартини, представники
обласного кінопрокату подбали про
рядових кировоградців, котрі тепер теж
могли від душі дискутувати. Щоправ-
да, дещо з іншого приводу: як, влас-
не, називається цей фільм?

Підтримали традицію і в кінотеатрі
ім. Дзержинського, де вивісили афішу
кінофільму під назвою «Везіт до Ван
Гога». А це — для тих, хто вважає се-
бе занадто розумним. Бо, знаєте, бу-
вають такі, що мають досить туманне
уявлення про Ван Гога, а вже вважають
себе освіченими людьми. А ми їм —
«Везіт...», хай ламають голову, і не
заснаються, до речі. Щоправда, нена-
довго — «Везіт» вже встигли виправи-
ти на «визит».

Зате, якщо відштовхнутись від кіно,
а згадати про громадсько-політичне
життя в цілому, то тут є певні зрушен-
ня. Ви давно бачили оголошення про
місячники, декади, тижні, ну, скажімо,

високої культури? Не читаємо ми вже
таких оголошень, тому, що ті, хто їх
оголошував, у свою чергу читають га-
зети, де ясно сказано, що подібні мі-
сячники — типовий формальний захід
часів застою.

А від застою, як відомо, тепер ко-
жен з нас відхрещється руками і но-
гами. І чим вище трибуна, тим сильні-
ше у декого це «відхрещування», тоб-
то голосніше. Бо — перебудова. А раз
так — дайш захід у дусі часу! Тобто,
двомісячник. Саме його і оголосили у
Кіровограді, як це можна зрозуміти з
афіші — «Двухмесячник (так за текстом)
по благоустройству города». Зрозумі-
ли, чому після попередніх заходів по
благоустрою міста дехто продовжував
ламати ноги у розритих канавах чи
робити шпатель над незакритим люком
каналізації? Тому, що це були (сором-
но тепер і згадувати!) щонайбільше мі-
сячники, декади і, вибачте взагалі,
тижні. Несерйозно то все і дрібно. А
от двомісячник — це вже солідно.

І який прорив зі штампів і трафаретів!
Тепер можна і п'ятихвилинки
оголошувати, і навіть (а раніше хіба
можна про таке було вголос сказати!)
дванадцятихвилинки. На хвилі такого
підйому автор цих рядків теж не втри-
мався і радісно вигукнув: «Дайш три-
декадник...». От тільки чого? Може, здо-
рового глузду і граматичних знань?
М. МЕДВІДЬ.

Без снів.

Мал. В. ШИЛОВА.

ФРАЗЫ

- Будеш багато знати — відправлять на пенсію.
- Які синоптики — така й погода.
- Скажи мені — за кого ти голосував і я скажу — хто ти.
- Якби директором був я... ви б висунули мене кандидатом у депутати.
- Сатира стала настільки гострою, що її практично не стало.
- До чого це треба довести людину, щоб вона вже гово-
рила те, про що думає!
- Мила немає, а судді де?
- Цікаво, скільки можна жити так, як жити не можна?
- Добрі люди завжди допоможуть, якщо їх не випередять
погани.
- Гумор — це коли сміються начальники, сатира — коли
сміються підлеглі.
- Ми не приймаємо нереальні плани, ми приймаємо фан-
гастичні.
- Навіщо ж радитися з народом, коли він тебе не обирає!
- Скажіть ще спасибі, що нам на вас нахатили!
- Тому нічого й немає, що все куплене!
- Який резон оголошувати голодовку, якщо все одно їсти
нічого?!
- Майбутнє, без сумніву, за атомною енергетикою. Якщо,
звичайно, воно буде.

Олександр ПЕРЛЮК.

м. Кіровоград.

ЯК ПОЧУВ, ТАК І ЗАПИСАВ...

- Тарановита людина.
- Хам'ячок.
- Квасне письменство.
- Поет-перекладач.
- Спиртівентар.

Михайло СТОЛІН.

В конторі

Технічка вбігла й каже голові:
— Там з області прийав чоловік!
— Із області?
Звідкіль ти можеш знати?
— Навчилася визнавати їх на віну:
Питався,
Чи курей у нас багато,
Чи крупна риба водиться в ставку?

Лелека

Мати каже малій доньці:
— День той недалеко,
Коли братина для тебе
Принесе лелека...
А дитина оченята
З матусі не зводять:
— А лелека — це той дядько,
Що до нас приходить?!

Борис ЧАМЛАЙ.

м. Кіровоград.

ЗЛОДІЇ В ЗАКОНІ

БУВАЛЬЩИНА

Пекельні іскри шлейфом шуго-
нули за самотнім тролейбусом.
Нудною чередою повзли авто.
Ремствували заспані горобці. Осін-
ній ранок спинався на хиткі ноги.

Василь Охримович Сіряк поспі-
шав. Так уже було йому написано
на роду: завжди поспішати і май-
же нікуди не встигати. Від прisko-
реної ходи та гніту неприємних
передчуттів серце дивгало, як ко-
леса нур'єрського. «Запізнюся-за-
пізнюся...» — вчулося в тому
осатанілому ритмі.

«Чорти б узяли цей транспорт
разом із годиною «пик» — відхе-
нувшись на зупинці, вилаявся Ва-
силь Охримович, і очі занішпорі-
ли в надії на підтримку. Та в по-
хмурих осінніх сутінках обличчя
потенційних пасажирів видавали-
ся суворими і зосередженими, як
перед атакою.

Автобуси пощезали, і Сіряку ста-
ло самотньо і незатишно, аж си-
ротами сипонуло по спині.

«Хай йому грець! І про що ото
вони думають? Ждуть, як віл обу-
ха. Ну хоча б одна тобі посміш-
ка!» — він приречено втупився
під ноги.

Очікування ставало просто не-
стерпним. Людей прибувало. Наш
мандрівник-нездаха вже подумки
лаштував сповнену високого па-
фосу виправальну промову,

здатну зачепити за живе будь-
кого, навіть шефа. Та чудо! Зупи-
нка пожевавлено заметушилася:
з-за рогу викотилася обшарпана
таратайка. Ехидно заскрипіли
гальма, і щільний моноліт із роз-
карячених тіл ашент заповнив
сталеві недра допотопного дива
техніки. Щось трагічно задерен-
чало. В глибокому екстазі заспа-
лися задріпані двері. Дияволь-
ський коктейль із сажі, нудотного
чаду, сірки і ще якоїсь бридоти
сповив зупинку масним серпан-
ком.

Рушили. Нестерпно хотілося по-
глянути на годинника, але ніяка
сила, здавалося, не змогла б ви-
зволити окільцьовану браслетом
руку, котру мов лещатами при-
стисло чийось грубезним торсом.
Надаворі розвиднялося, а непри-
ємні думки ярили мозок. То
жахливою брилою поставав в уяві
розлючений шеф з червоними від
учора шного очима. А то (кур
йому!) марилося, що пропав із
шухляди службового сейфа де-
тектив, одержаний по талону за
важенне, як кольчуга, тещине

пальто і чотири добротних карту-
зи, придбаних у крамниці для ва-
ги. Пригадалося, що до авансу, як
до Києва на чотирьох, а в кишені,
сиротою, остання троячка.

Долаючи опір людської маси,
Василь Охримович машинально
помацав її через цупку тнанину
плаща. Вчулося: купюра шелесну-
ла, як газетна сторінка. Згадався
учорашний часопис. «Псують папір
та й годі!» — чомусь тенькнули
нерзи. «Знайшли що друкувати —
дані про обсяг злочинності. Ще й
мафію янусь вигадали. Тьху! —
хотів було сплюнути пересердя,
та вчасно стримався. «І який ото
телелень вигадав людей страхати?
Адже жили стільки без того ста-
тистичного мотлоху. Нічого каза-
ти, вади, звичайно, є, але...» —
думка впала в безодню. Обдало ци-
ганським потом. Сіряк раптом від-
чув чийось вирадливу руку, яка
новзнула збону і знайоמו хруснула
паперовими гіршими. Враз як заці-
пило. «Жартують.. Які, в біса, жар-
ти?» — вичахла в напрузі сіра
речовина. «Кричати!» — сам собою
розкрився рот, та голосу не було.

«А коли тут ціла зграя? «...Орга-
нізована злочинність...». — гадю-
кою слизнула в свідомість казен-
на фраза із прочитаного вчора.
«Он двос кремезних патланів пі-
дозріло перешіптуються. «Крича-

ти — люди допоможуть!» — ні-
мий рот округлився ще ширше.
«Ні! Кругом самі спільники. Тут
начу допомогла чиясь недружна
нога. Переслідувачів, хвалити бо-
га, не було. Завішися на позбаванні
в падинні коліна, Василь Охримович
закрив рот і розтулив ямкою. Роз-
зум відмовлявся вірити побачено-
му. Спершу навіть здалося, що з
переляку очі втратили здатність
розрізняти нольори. Замість зеле-
нької «троячки» на долоні щось
червоніло.

«Десять карбованців! Звідкі-
ля?» — голова йшла обертом. Пе-
ред очима, дивно поєднуючись,
переливались райдужні кола і
знавсісні рядки статистики злочин-
ності. З-поміж зсудомлених
пальців звисали залишки чужої
кишені, господар якої теж, схоже,
боявся мафії.

Світлофори на роздоріжжях
мерехтіли, як пильні очі таємних
агентів. Несамовито лементували
горобці. «Держи злодія! Держи
злодія!» — зринало в горобиному
шарварку. Громадянин Сіряк Ва-
силь Охримович спинався на хиткі
ноги. «Запізнюся — за-пізнюся!»
— калатало серце.

О. КОСЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального
секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного
виховання — 4-66-79; культури і моралі — 4-64-21;
комсомольського життя й економіки — 2-04-84;
учнівської і студентської молоді та військово-пат-
ріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проб-
лем — 2-29-92; фотолабораторії — 4-94-94; оголо-
шень — 4-28-96; норенторської — 3-61-83.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.

БК 02120.

Газета виходить щосуботи.

Індекс 61103.

Зам. № 455.

Тираж 50 000.

Редактор

Ю. СЕРДЮЧЕНКО.